INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN 2023-2026

GEMEENTE BERGEN OP ZOOM
GEMEENTE HALDERBERGE
GEMEENTE MOERDIJK
GEMEENTE ROOSENDAAL
GEMEENTE RUCPHEN
GEMEENTE STEENBERGEN
GEMEENTE THOLEN
GEMEENTE WOENSDRECHT

DISTRICT
DE MARKIEZATEN

INHOUDS-OPGAVE

1. Inleiding P5

2. Visie P6
- 2.1 Gemeentelijke accenten
- 2.2 Reguliere inzet
- 2.3 Uitdagingen
- 2.4 Landelijk en regionaal

3. Criminaliteit P12
- 3.1 Georganiseerde criminaliteit en weerbaarheid
- 3.2 Digitale veiligheid
- 3.3 Mensenhandel

4. Zorg & Veiligheid P18
- 4.1 Jeugdoverlast en -criminaliteit
- 4.2 Geweld in afhankelijkheidsrelaties
- 4.3 Onbegrepen gedrag en zorgmijders

5. Veilige buurt P26
- 5.1 Maatschappelijke onrust
- 5.2 Radicalisering en Polarisatie

6. Risico's en omgeving P30
- 6.1 Veiligheidsrisico's
- 6.2 Evenementen

7. Organisatie & Samenwerking P36
- Regierol
- Wijkgericht werken
- Driehoeksoverleg
- Boa's
- Veiligheidsregio
- Bevolkingszorg

1. Inleiding

Veiligheid is één van de belangrijkste aandachtsgebieden van de overheid. Gemeenten hebben hierin een cruciale rol samen met veiligheidspartners waaronder politie, Openbaar Ministerie (OM), veiligheidsregio, zorg- en veiligheidshuis en inwoners, organisaties en ondernemers. Gezamenlijk worden maatregelen voorbereid, instrumenten ingezet, nieuwe creatieve oplossingen bedacht en verbindingen gelegd met flankerend beleid. De gemeente heeft daarbij de regierol: zij verbindt, initieert, inspireert, (co)financiert en bewaakt. De gezamenlijke aanpak richt zich op sociale en fysieke veiligheidsthema's. Sociale veiligheid heeft betrekking op dreigingen, overlast en criminaliteit veroorzaakt door mensen onderling. Fysieke veiligheid gaat over de bedreiging van gezondheid en goederen door allerhande ongevallen in de natuur of technologie. Elk thema brengt zijn eigen voor de hand liggende partners met zich mee en kent zijn eigen dilemma's en oplossingen.

Gemeenten staan voor dezelfde uitdagingen en maakten in het verleden los van elkaar gelijksoortig beleid. Om beter regie te voeren op thema's binnen de gemeenten is in de vorige periode door de gemeenteraden besloten voor het eerst een gezamenlijk Integraal Veiligheidsplan (IVP) vast te stellen. In het district De Markiezaten wordt op het gebied van veiligheid op veel thema's nauw samengewerkt. Met het IVP kunnen de gemeenten hun samenwerking met politie, OM, veiligheidsregio's en andere partners nog verder versterken en effectiever sturen. Vaak zitten er voordelen aan het gezamenlijk aanpakken van veiligheidsproblematiek, hierbij kan gedacht worden aan:

- Voorkomen van waterbedeffect;
- Schaalniveau van de problematiek versus de benodigde aanpak;
- Betere sturingsrol door burgemeesters in driehoeksoverleggen.

Voor een goede en stevige sturing, coördinatie en regievoering op het complexe veiligheidsterrein is een IVP onmisbaar. In 2018 presenteerde het district De Markiezaten voor het eerst een gezamenlijk plan voor de acht gemeenten, een unieke samenwerking binnen de politie-eenheid Zeeland – West-Brabant. Deze vorm van samenwerken past bij de veiligheidsopgaven die de gemeentegrenzen steeds meer en vaker overstijgen. Daarnaast worden kennis en kunde gebundeld, zodat er meer slagkracht is om de gemeentelijke taken en rollen goed uit te kunnen voeren. Ook in deze nieuwe periode wordt deze goede samenwerking tussen de gemeenten en de veiligheidspartners voortgezet. Dat kan niet zonder een duidelijke visie op veiligheid. Het IVP markeert prioriteiten, onderbouwt keuzes in de aanpak, legt een basis voor lokale en bovenlokale samenwerking en biedt aanknopingspunten voor monitoring, bijsturing en verantwoording. Het Integraal Veiligheidsplan De Markiezaten 2023-2026 dient die doelen.

Dit IVP is het strategisch kader van de aanpak in de komende jaren. Het bevat lange termijndoelen, hoofdlijnen van de aanpak en uitgangspunten voor de organisatorische borging. Samen met inbreng van de partners is dit plan tot stand gekomen. Een beknopte veiligheidsanalyse is per thema uitgevoerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de Monitor Integrale Veiligheid. In deze Monitor zijn data uit registraties verwerkt van een breed veld van de veiligheidspartners. Dit is aangevuld met data over de beleving van veiligheid zoals gemeten door het CBS (Veiligheidsmonitor) bij een steekproef onder inwoners. Samen geven deze ruim 60 indicatoren een veiligheidsbeeld voor het district met de trends van 2018 tot en met 2021 (te vergelijken met de trends in de regionale eenheid). De trends zijn tijdens dialoogsessies met alle veiligheidspartners geduid en aangevuld met het actuele beeld van de veiligheidssituatie in de gemeenten. Op basis van de veiligheidsanalyse zijn samen met de partners opgaven en prioriteiten bepaald in dialoogsessies.

De veiligheidsvraagstukken in de gemeenten, de lokale accenten, zijn leidend voor hetgeen in het IVP is opgenomen. De gemeenteraden vervullen een kader stellende rol. Zij stellen de doelen vast van het veiligheidsbeleid voor de periode tot en met 2026. Het zal daarbij steeds vaker gaan om gezamenlijk ontwikkelde beleidsdoelen aangezien veiligheid zich niet beperkt tot de gemeentegrenzen.

2. Visie

Als gemeenten binnen het district De Markiezaten investeren we in de veiligheid van onze inwoners, zodat inwoners zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. Soms nemen we hierin de leiding en soms ondersteunen we. In onze aanpak staat preventie voorop, waarbij we doorpakken daar waar het nodig is. Samen met inwoners en andere partners streven we naar een veilige en prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren. Een samenleving waarin inwoners weerbaar zijn, zich beschermd weten en zich veilig voelen, waarin overlast en criminaliteit zo veel als mogelijk voorkomen worden, waarin aanwezige overlast en criminaliteit stevig aangepakt worden.

2.1 Gemeentelijke accenten

De gezamenlijke opgaven uit dit IVP zijn opgebouwd uit de lokale accenten te weten:

Bergen op Zoom	• Personen met onbegrepen gedrag; • Aanpak jeugdoverlast en preventie ter voorkoming van crimineel gedrag; • Ondermijning: gezamenlijke aanpak op signalen en integrale controles; • Wijkaanpak: specifieke problematiek met de focus op 1 of 2 wijken per keer; • Evenementen en horeca.
Halderberge	• Patseraanpak; • Uitbuiting en overlast van arbeidsmigranten; • Recreatieparken; • Aanpak jeugdoverlast en preventie ter voorkoming van crimineel gedrag; • Personen met onbegrepen gedrag.
Moerdijk	• Intensivering samenwerking met ketenpartners omtrent de breedschaligheid van de problematiek binnen het havengebied; • Nachtelijk parkeren binnen het havenschap terrein (blauwe zone); • OMG's: signalering bijeenkomsten c.q. nieuwe clubhuizen in buitengebied; • Aanpak jeugdoverlast en preventie ter voorkoming van crimineel gedrag; • Intensiveren samenwerking met het MASS en de vaste wijk GGZ'er in verband toename personen met onbegrepen gedrag.
Roosendaal	• Wijkgericht werken; • Drugshandel; • Aanpak jeugdoverlast en preventie ter voorkoming van crimineel gedrag; • Uitbuiting en overlast van arbeidsmigranten; • Personen met onbegrepen gedrag.
Rucphen	• Patseraanpak; • Recreatieparken; • Jeugd (overlast); • Personen met onbegrepen gedrag; • Overlast van arbeidsmigranten.

Steenbergen	• Wijkgericht werken (waarbij bereikbaarheid in de wijk en zichtbaarheid een belangrijke rol spelen); • Jeugd (overlast); • Zorgmijders en personen met onbegrepen gedrag; • Integraal optreden en acties: integrale handhavingsacties, bedrijfscontroles, acties met buurtpreventie; • Ondermijning: gezamenlijke aanpak op signalen en integrale controles; • Verkeersoverlast; • Veilige Publieke Taak.
Tholen	• Zichtbaarheid en bereikbaarheid in de wijk; • Ondermijning: overlast en criminaliteit binnen recreatieparken en jachthavens; • Zorgmijders en personen met onbegrepen gedrag; • Jeugd (overlast); • Integraal optreden en acties: integrale handhavingsacties, bedrijfscontroles, acties met buurtpreventie; • Verkeersoverlast.
Woensdrecht	• Drugsoverlast; • Jeugd (overlast); • Uitvoeren integrale nodale acties (verkeersoverlast); • Zichtbaarheid en bereikbaarheid in de wijk; • Zorg en veiligheid (i.r.t. verwarde/overlast gevende personen); • Internationale samenwerking.

Het streven is om te komen tot een gezamenlijke en integrale aanpak van de gedeelde en gedragen prioriteiten. Een aanpak die is toegespitst op het bereiken van maatschappelijke effecten en, waar duidelijk is wat de samenwerkende partners van elkaar mogen verwachten. De visie vertaalt zich naar de volgende doelen:

- Een toename van het gevoel van veiligheid;
- Een afname van geregistreerde criminaliteit;
- Het voorkomen en bestrijden van incidenten en verstoringen van de openbare orde;
- Het maken van een structurele verbinding tussen zorg en veiligheid binnen de gemeenten en met andere partners;
- Het vergroten van de betrokkenheid van inwoners, organisaties en ondernemers.

Om doelen te bereiken is een aantal uitgangspunten geformuleerd die helpen bij het aanbrengen van focus en prioriteit, te weten:

- De aanpak moet zich vertalen naar de wijken, de dorpen, de kernen en het buitengebied (wijkgericht werken);

- De veiligheidsaanpak kenmerkt zich door zowel een preventieve als repressieve aanpak;
- Ruimte voor herijking en tussentijdse bijsturing;
- Het IVP is van ons samen: 'we zetten er samen de schouders onder';
- Financiering van een goede lokale veiligheidssituatie is een gemeentebrede opgave.

De opgaven in dit IVP zorgen voor focus en specifieke richting. Dit zijn de onderwerpen die voor de komende jaren belangrijk zijn en extra aandacht behoeven. Gelet op de beweging om meer werk te maken van preventie en daarmee lange termijn oplossingen, is het van belang om te prioriteren. Wanneer dat onvoldoende gebeurt, blijven we bezig om dagdagelijks op casusniveau overlast te beteugelen. Per thema (hoofdstukken 3 tot en met 6) zijn de opgaven benoemd. De overige onderwerpen krijgen aandacht vanuit de reguliere aanpak, waarbij het huidige basisniveau gehandhaafd blijft en aandacht is voor nieuwe verschijningsvormen en fenomenen.

2.2 Reguliere inzet

Naast de geprioriteerde opgaven worden er, binnen de vier hierna opgenomen thema's, standaard veel werkzaamheden verricht. Voorbeelden van reguliere inzet zijn:

- Het ingrijpen als de openbare orde in het geding is. De burgemeester heeft daarvoor specifieke bevoegdheden. De inzet daarvan weegt hij/zij zorgvuldig af.
- Het voorkomen van High Impact Crimes door middel van gerichte preventieve acties.
- Het samenwerken met en het ondersteunen van buurtpreventieteams.
- Het samenwerken met ondernemers en partners aan veilige winkelgebieden, bedrijventerreinen en uitgaansgebieden.
- Het plegen van interventies in de openbare ruimte die het veiligheidsgevoel van inwoners positief beïnvloeden en ongewenst gedrag ontmoedigen. Zoals het (her)inrichten van de openbare ruimte, het toepassen van cameratoezicht.
- Het voorbereiden op rampen en crises. Het hebben van een adequate gezamenlijke crisisorganisatie.
- Het beperken en waar mogelijk oplossen van overlast en criminaliteit in buurten. Samen met partners wordt maatwerk geleverd, want geen enkele casus c.q. situatie is hetzelfde.
- Het bieden van (na)zorg aan ex-gedetineerden en het beoordelen van openbare orde risico's bij hun terugkeer in de maatschappij. Gericht op het voorkomen van recidive en maatschappelijke onrust.
- Het samenwerken met partners aan verkeersveiligheid. De gemeente heeft, als wegbeheerder, de taak om de veiligheid van wegen te waarborgen. De politie heeft verkeershandhaving als taak.

2.3 Uitdagingen en randvoorwaarden

De samenleving om ons heen verandert voortdurend en steeds sneller. Ook op het gebied van veiligheid. De rol van de overheid op het gebied van veiligheidsbeheersing is aan veranderingen onderhevig. Wetgeving, handhaving, toezicht, de verdere professionalisering bij de overheid, de samenwerking tussen overheden onderling en met uiteenlopende partners: alles is in beweging. Dat vormt de volgende uitdagingen en randvoorwaarden:

- Bij het integraal veiligheidsbeleid draait het om de benadering van veiligheid vanuit de netwerksamenwerking. Oplossingen voor veiligheidsproblemen worden gezamenlijk vormgegeven, waarbij een goede samenwerking tussen de diverse partners de sleutel tot succes is. Om te komen tot een goed gedragen en uitvoerbaar veiligheidsbeleid is deze samenwerking van groot belang. Dit vergt een grondhouding om gezamenlijk te willen werken om gedeelde belangen te realiseren. Om als gemeenten goed te kunnen sturen op de partners is het eveneens nodig om goed samen te werken en zoveel als mogelijk gezamenlijke uitgangspunten te hebben.
- De politiecapaciteit voor inzet in wijken, bij evenementen en samenwerkingsacties (ondermijningsacties, gezamenlijk toezicht etc.) staat onder druk en lijkt de komende periode niet opgelost te worden. Dit komt onder andere door structurele inzet voor bewaken en beveiligen, lage instroom en hoge uitstroom. Het vraagt om nog scherpere keuzes van wat de politie doet op aangeven van het gezag vanuit enerzijds de burgemeester en anderzijds de officier van justitie.
- Naast dat formatie toereikend moet zijn, moet de bezetting daarmee in evenwicht zijn. De juiste mensen moeten op de juiste plek zitten en de organisatie moet het niveau van kennis, kunde en specialismen borgen. Om de gemeenten (taakveld integrale veiligheid) en de politie in de toekomst toegerust te laten zijn is het aantrekken van personeel met andere kennis en vaardigheden nodig.

- De gemeentelijke boa's en de politie moeten zichtbaar, aanwezig en benaderbaar zijn. Dit vergt voldoende bezetting binnen de gemeentelijke organisatie en de basisteams van politie. De wijkagent is cruciaal en moet optimaal gefaciliteerd worden om zijn regiefunctie binnen en buiten te vervullen. Kennen en gekend worden in de wijk, zichtbaar een constante zijn, signaleren en zorgen voor een stabiele informatiepositie. Vertrouwen en legitimiteit is geen gegeven, maar een resultante van herkenning en erkenning.
- Een optimale samenwerking en rolverdeling tussen boa's en politie is belangrijk. Boa's en politie opereren complementair en versterken elkaar. Zij zijn geen concurrenten van elkaar en kennen elkaars meerwaarde en expertise. Om de samenwerking te versterken zijn er bijvoorbeeld gezamenlijke briefings, onderlinge uitwisseling van informatie, integrale acties en gezamenlijke surveillance in gemixte koppels.
- Kennis van de wijk en het hebben van informatie – in de haarvaten zitten/achter de voordeur komen – is cruciaal om problemen te voorzien en in te grijpen vóórdat er echt overlast ontstaat/het echt onveilig wordt. Dit vergt voldoende bezetting binnen zowel het zorg- als veiligheidsdomein en de grondhouding tot het delen van informatie.
- Goede intelligence (het verzamelen, verwerken en interpreteren van gegevens waardoor gefundeerde beslissingen genomen kunnen worden) vormt een steeds belangrijker pijler onder leefbaarheid- en veiligheidswerk. Dit ook in combinatie bezien met de snelheid en impact van de social media.
- De samenleving juridiseert en de burgemeester heeft steeds meer bestuurlijke bevoegdheden (taken met juridische aspecten). Dat vraagt ook om meer en andere advisering en ondersteuning.

2.4 Landelijk en regionaal

Elke vier jaar stelt (op grond van de Politiewet 2012) de minister van Justitie en Veiligheid in de Veiligheidsagenda de landelijke beleidsdoestellingen voor de taakuitvoering van de politie vast. Die beleidsdoelstellingen richten zich op vraagstukken die landelijk en internationaal spelen, die eenheidsoverstijgend zijn en/of waar afstemming in de aanpak of specifieke expertise op landelijk niveau voor nodig zijn. De landelijke Veiligheidsagenda is complementair aan de lokale/districtelijke veiligheidsplannen en laat ruimte voor de lokale gezagen om de politiecapaciteit en politie-inzet te richten op de lokale, districtelijke en regionale vraagstukken. Het is uiteindelijk aan het gezag om lokaal de prioriteiten te stellen.

De burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert en de hoofdofficier van justitie stellen ten minste eenmaal in de vier jaar het Regionaal Beleidsplan (RBP) voor de regionale eenheid vast. Het beleidsplan omvat in ieder geval de verdeling van de beschikbare politiesterkte, waaronder de beschikbare wijkagenten, rekening houdend met het belang van een goede vervulling van de politietaak in alle betrokken gemeenten. Het plan neemt positie in tussen het lokale veiligheidsbeleid en de landelijke Veiligheidsagenda. Op grond van de Politiewet 2012 hoort de burgemeester, voorafgaand aan de vaststelling van het RBP, de gemeenteraad over het concept-RBP.

3. Criminaliteit

Dit thema omvat veel soorten criminaliteit en daarmee samenhangende activiteiten. Criminelen maken gebruik van de bovenwereld en hebben die ook nodig: innesteling in woonwijken en legale sectoren. Hun financiële vermogens en toegang tot zware geweldsmiddelen stelt ze in staat invloed te verwerven in maatschappelijke sectoren en ongewenste sociale druk uit te oefenen op de samenleving.

3.1 Georganiseerde criminaliteit en weerbaarheid

Georganiseerde criminaliteit is een samenwerking van twee of meer personen die is opgezet met het oog op het plegen van illegale activiteiten en ernstige misdaden. Met als doel macht en geldelijk gewin. Dergelijke samenwerkingsverbanden houden zich bezig met diverse soorten van misdrijven. Een voorname bron van inkomsten is de levering van goederen en diensten die illegaal zijn. Georganiseerde criminaliteit leidt steeds vaker tot ondermijning: de verwevenheid van de onder- en bovenwereld heeft een corrumperend effect op de samenleving en tast de rechtsorde aan.
Bestuurlijke weerbaarheid kan omschreven worden als de mate waarin het lokaal bestuur in staat is de ondermijnende effecten van georganiseerde criminaliteit tegen te gaan, zowel preventief als reactief. Naast bestuurlijke weerbaarheid is ook maatschappelijke weerbaarheid belangrijk. Ook inwoners en ondernemers kunnen onder druk worden gezet om criminele activiteiten te faciliteren.

Aantal locaties synthetische drugs per jaar in De Markiezaten

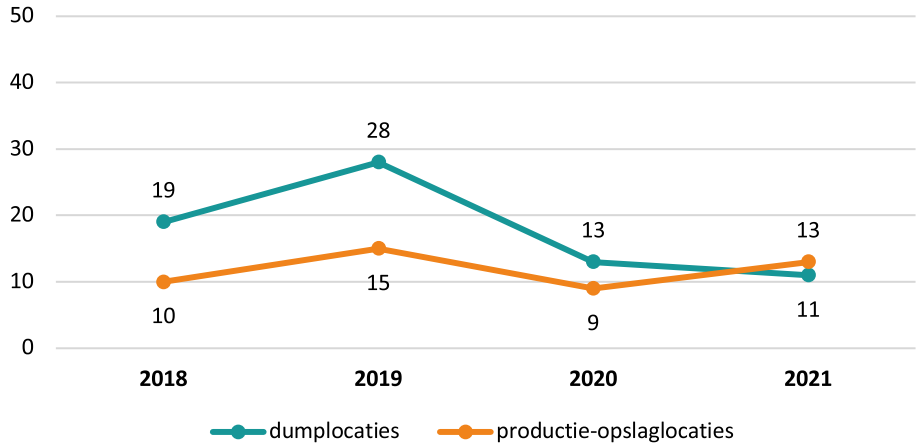

Aantal misdrijven bezit, handel en vervaardigen hard- en softdrugs per jaar in De Markiezaten

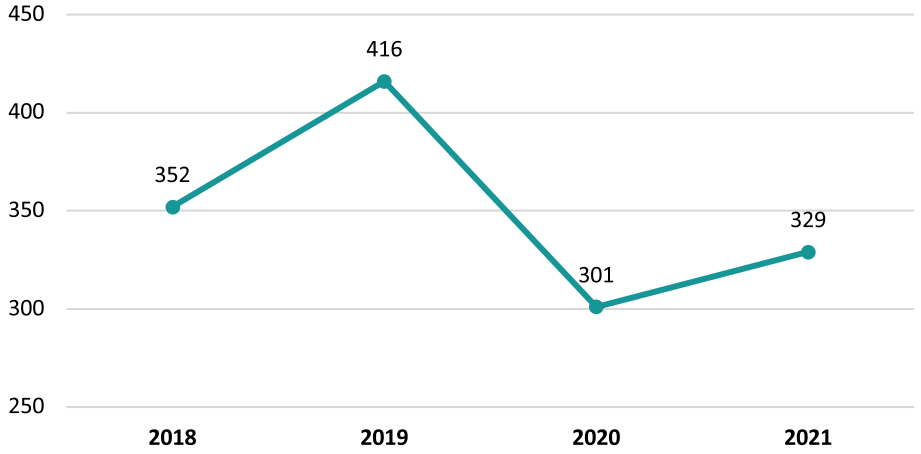

Aantal registraties 'hennepkwekerij' (meldingen) en aantal ontmantelde hennepkwekerijen per jaar in De Markiezaten

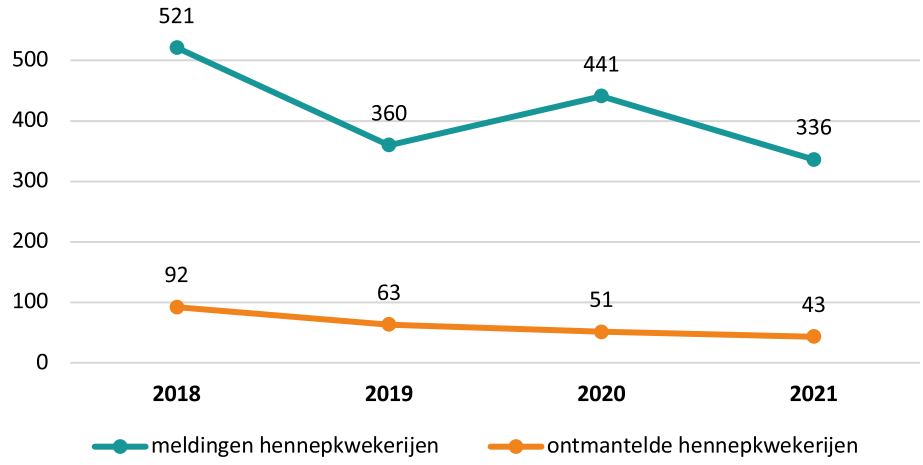

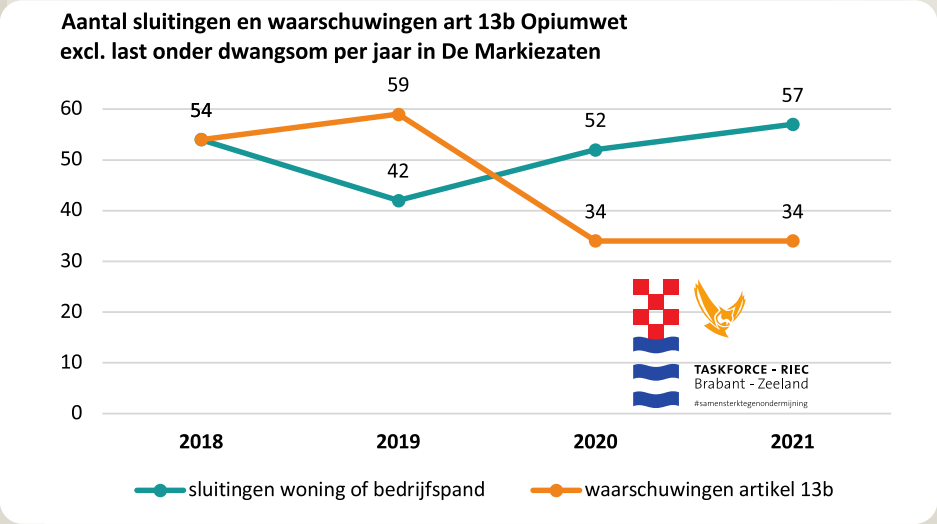

Index 2021 (2018 = 100) voor verschillende veiligheidsindicatoren voor De Markiezaten en de Regionale eenheid. Hoger dan 100 betekent een toename in 2021 ten opzichte van 2018 en lager dan 100 een afname.

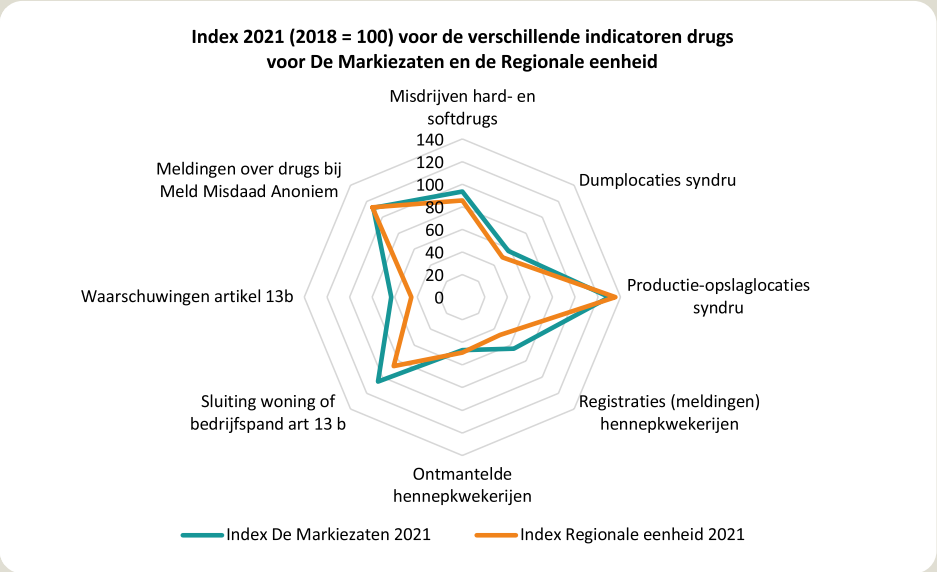

Waarom is het belangrijk?

- Nederland is voor de internationaal georganiseerde drugscriminaliteit een belangrijk productieland voor cannabis en synthetische drugs en voor cocaïne een belangrijk doorvoerland. Deze drugsproductie en -handel hebben ingrijpende gevolgen voor de samenleving.
- Er is vaak sprake van ernstig slachtofferschap met langdurige consequenties.
- Intimidatie, agressie en geweld tegen burgemeesters, politieke ambtsdragers en ambtenaren komen steeds meer voor en zijn zichtbaarder.
- Misdaad mag niet lonen. In Nederland gaat naar schatting jaarlijks voor 16 miljard euro aan zwart geld rond, voor het overgrote deel gerelateerd aan drugshandel en fraude.
- Invoering van de 'Zeeuwse norm weerbare overheid' (Tholen) en de 'Brabantse norm weerbare overheid' (zeven West-Brabantse gemeenten). Eén gezamenlijke aanpak voor de gemeenten en de provincies om ondermijning en criminele activiteiten te voorkomen. Het is een handreiking aan gemeenten om criminele activiteiten te signaleren en te voorkomen.

Wat willen we bereiken?

- We willen inzicht in de aard, omvang en ernst van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit in de gemeenten binnen district De Markiezaten, om op basis van die kennis een (nog) gerichte(re) aanpak te kunnen doen.
- We willen gezamenlijk nog effectiever inzetten op bestuurlijke, strafrechtelijke en fiscale instrumenten om criminele activiteiten terug te dringen.
- We willen dat criminele organisaties zich niet vestigen in onze gemeenten en werpen daarvoor barrières op.
- We willen een toename van de bewustwording en een hogere meldingsbereidheid in de samenleving om drugsoverlast en criminaliteit effectiever aan te pakken. We willen een weerbare samenleving.
- We willen een stevig fundament leggen voor een weerbare overheid door de kwetsbare processen binnen de gemeentelijke organisatie te versterken en de gemeentelijke organisatie weerbaarder te maken tegen ongewenst gedrag.
- We willen slachtofferschap (bij burgemeesters, politieke ambtsdragers en ambtenaren) van intimidatie, agressie en geweld voorkomen.

Wat gaan we doen?

- We brengen, binnen de wettelijke mogelijkheden, interne en externe informatie bij elkaar om op die wijze onze (gezamenlijke) informatiepositie te verbeteren. Zoals het intensiever samenwerken op basis van het 'Convenant aanpak drugscriminaliteit'.
- We implementeren de 'Zeeuwse norm weerbare overheid' (Tholen) en de 'Brabantse norm weerbare overheid' (zeven West-Brabantse gemeenten).
- We scherpen onze Bibob-werkwijze verder aan, we stellen een actueel Bibob-beleid op en dit wordt zo breed mogelijk toegepast door medewerkers van verschillende beleidsterreinen.
- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Taskforce-RIEC, Belastingdienst, politie en OM. We houden gezamenlijk acties. Iedere partner benut zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casussen van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit aan te pakken.
- We pakken drugsoverlast en -criminaliteit aan door onder andere het sluiten van drugspanden en het opleggen van een last onder dwangsom bij drugsdealers.
- We geven adviezen (voorlichting) aan inwoners, organisaties, ondernemers, raadsleden, wethouders en ambtenaren om de bewustwording en meldings- en aangiftebereidheid te vergroten;
- We geven trainingen aan inwoners, organisaties, ondernemers, raadsleden, wethouders en ambtenaren om het risicobewustzijn en het zelf beschermend gedrag te vergroten, om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit.

3.2 Digitale veiligheid

Cybercrime is elk delict met genetwerkte ICT als middel om het delict mee te plegen én als doelwit waarop het delict is gericht.
Gedigitaliseerde criminaliteit is ieder delict met genetwerkte ICT als middel om het delict mee te plegen maar niet als doelwit waarop het delict is gericht.
Zes benaderingen:

1. Cyber als beveiligingsrisico (hacking, spionage, ransomware, shut down, computervredebreuk, data lek).
2. Cyber als facilitator van crimineel netwerk (online drugshandel, wapenhandel, witwassen, kinderporno, mensenhandel).
3. Cyber als risico voor identiteitsdiefstal (whatsappfraude, phising, skimming, ceo-fraude).
4. Cyber als unsupervised space (cyberpesten, (s)extortion, ronselen, datingfraude).
5. Cyber als ongebalanceerde waardenoverdracht (radicalisering, polarisering, fake news, opruiing, bedreiging, doxing).
6. Cyber als risico voor hypevorming (tiktok challenges, crypto, gamestop).

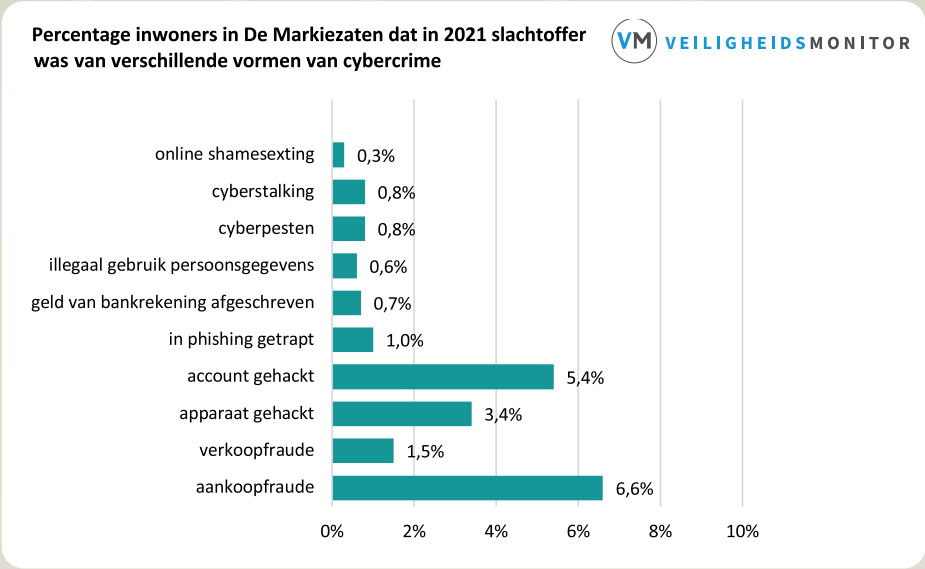

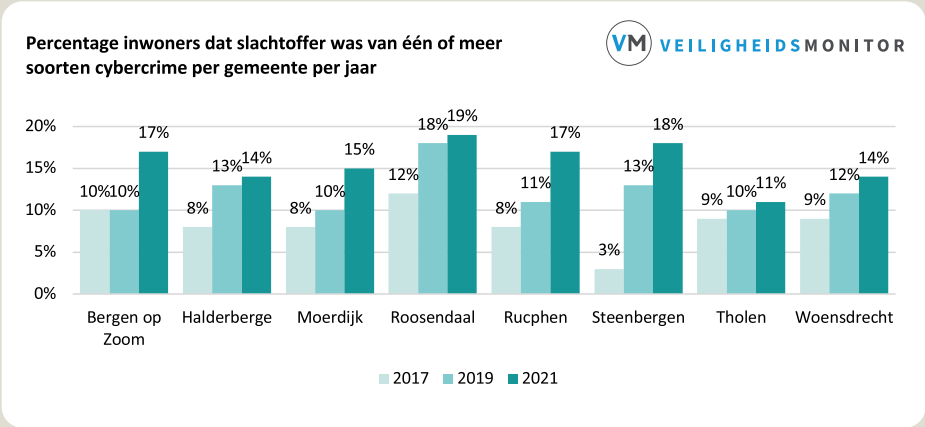

Waarom is het belangrijk?

- In 2021 is 17 procent van de bevolking (zowel landelijk als in De Markiezaten) slachtoffer geweest van een of meer online delicten of incidenten. (bron: VM2021).
- Grote impact op slachtoffers van digitale fraude (snel veel geld kwijt) en hacken (persoonlijke gegevens liggen op straat) en angst om online te gaan. 18 procent van de slachtoffers van online criminaliteit geeft aan dat het online delict heeft geleid tot emotionele of psychische problemen en/of financiële problemen.
- Handelingsverlegenheid van gedupeerden bij dit relatief nieuwe fenomeen.
- Cyberaanvallen hebben grote gevolgen voor de reputatie, de activiteiten en de winst van een onderneming/organisatie. Bovendien zijn ze een van de meest winstgevende vormen van (georganiseerde) criminaliteit.
- De digitale en de fysieke wereld zijn onlosmakelijk verbonden en vormen het zenuwstelsel van de maatschappij. Het niet naar behoren werken van digitale processen heeft een grote impact op de samenleving.
- Maatschappelijke ontwrichting als gevolg van cyberaanvallen. Zo kunnen ziekenhuizen of vitale infrastructuren volledig platgelegd worden.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat inwoners, organisaties, ondernemers en de overheid zelf geen slachtoffer worden van cyber gerelateerde zaken.
- We willen dat in 2025 minder inwoners slachtoffer van online criminaliteit worden.
- We willen onze kennis over de aard, omvang en ernst van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit in De Markiezaten vergroten.

Wat gaan we doen?

- We geven, met relevante (private) ketenpartners, adviezen (voorlichting) en training aan inwoners, organisaties en ondernemers om het risicobewustzijn en het zelf beschermend gedrag te vergroten en om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van cyber gerelateerde criminaliteit.
- We geven uitvoering aan de regionale agenda ‘aanpak cybercriminaliteit’.

3.3 Mensenhandel

De Nationale Rapporteur Mensenhandel (NRM) verstaat onder mensenhandel: het werven, vervoeren, overbrengen, opnemen of huisvesten van een persoon, met gebruik van dwang (in brede zin) en met het doel die persoon uit te buiten. In de strijd tegen mensenhandel, spelen gemeenten een belangrijke rol. Zij hebben een verantwoordelijkheid op het gebied van preventie, signalering, handhaving en hulpverlening, maar ook voor het opwerpen van barrières.

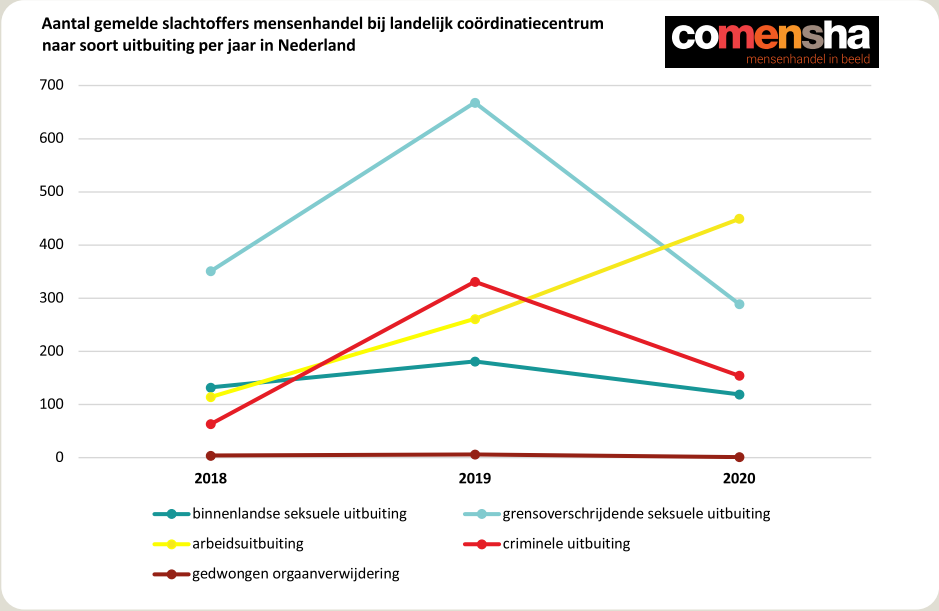

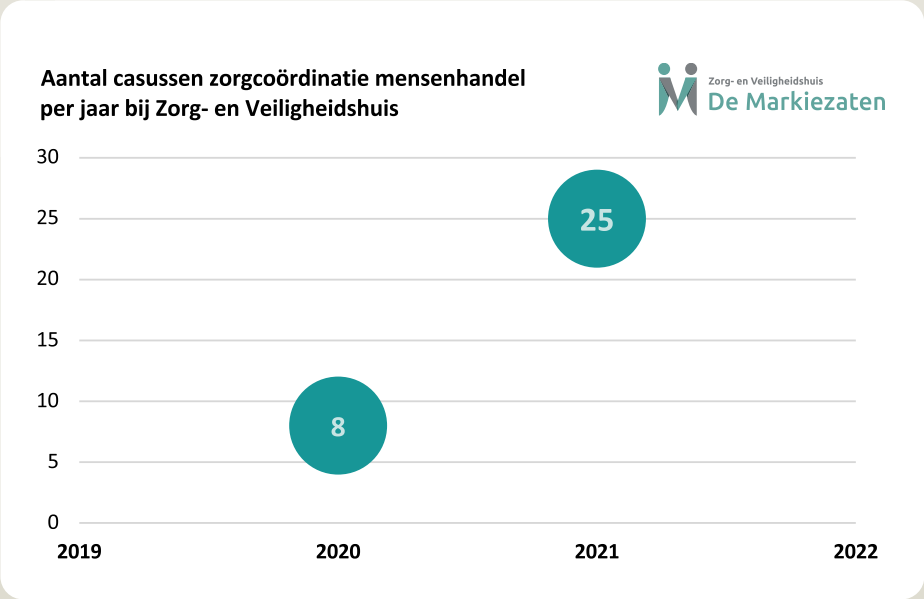

De zorgcoördinator mensenhandel is gestart per 2021; 2020 betreft samenwerking met Baronie van Breda. Het gaat om vermoedelijke slachtoffers van mensenhandel en in een aantal gevallen om preventieve inzet vanwege de risico's die worden gesignaleerd. Voor de meeste casussen is zorg ingezet.

Waarom is het belangrijk?

- Uitbuiting is vaak verweven met kwetsbare doelgroepen/andere problematiek (zoals schulden, een onveilige thuissituatie, armoede of sociale uitsluiting).
- Criminele uitbuiting onder jongeren en/of kwetsbare personen is een groot (toenemend) probleem.
- Mensenhandel is een zogenoemd haaldelict, slachtoffers melden zich meestal niet zelf. Mensenhandel is vaak niet zichtbaar en/of het wordt vaak niet (h)erkend door de omgeving.
- Abominabele woon- en werkomstandigheden voor arbeidsmigranten.
- De overlap tussen verschillende problemen (personen zijn op verschillende aspecten kwetsbaar) en/of een overlapping tussen dader- en slachtofferschap.
- De omstandigheden waarin iemand uitgebuit wordt zijn enorm heftig. Voor veel slachtoffers is het moeilijk om zich eraan te onttrekken.
- De georganiseerde criminaliteit houdt zich (ook) bezig met mensenhandel.

Wat willen we bereiken?

- We willen inzicht in de aard, omvang en ernst van mensenhandel in De Markiezaten, om op basis van die kennis een (nog) gerichte(re) aanpak te kunnen doen.
- We willen slachtofferschap van mensenhandel voorkomen/verminderen en we willen dat slachtoffers de juiste hulp/zorg krijgen.
- We willen een toename van de bewustwording en een hogere meldings- en aangiftebereidheid in de samenleving om mensenhandel effectiever aan te pakken.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op een structurele (fulltime) bezetting van de functie van 'zorgcoördinator mensenhandel' binnen het district.
- We brengen, binnen de wettelijke mogelijkheden, interne en externe informatie bij elkaar om op die wijze onze (gezamenlijke) informatiepositie te verbeteren.
- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten, Belastingdienst, politie (AVIM), Nederlandse Arbeidsinspectie en OM. Iedere partner benut zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casussen van mensenhandel aan te pakken en slachtoffers daarvan de juiste hulp en passende zorg aan te bieden.
- We geven adviezen (voorlichting) aan inwoners, organisaties, ondernemers en ambtenaren om de bewustwording en meldings- en aangiftebereidheid te vergroten.
- We trainen professionals gericht op de preventie en aanpak van mensenhandel, door hen te voorzien van actuele kennis en kunde hierover.

4. Zorg & veiligheid

Het thema zorg & veiligheid is een veelomvattend thema waar veel verschillende maatschappelijke onderwerpen onder vallen, zoals personen met onbegrepen gedrag, huiselijk geweld en (jeugd)overlast. Al deze onderwerpen hebben met elkaar gemeen dat ze niet alleen vanuit het veiligheidsdomein en met repressie zijn op te lossen. In de samenwerking worden zorg en veiligheid met elkaar verbonden om tot integrale oplossingen te komen. Lange termijnoplossingen zijn integraal en zitten in de preventieve sfeer. Er is aandacht voor de achterliggende oorzaak met als doel om vicieuze cirkels te doorbreken en herhaling te voorkomen.

4.1 Jeugdoverlast en -criminaliteit

Overlast is groepsgedrag dat jongeren in de openbare ruimte vertonen en dat andere gebruikers van die openbare ruimte en omwonenden ervaren als hinderlijk of overlast gevend. Jeugdcriminaliteit is strafbaar gedrag van jongeren.

Aantal verwijzingen van 12- t/m 17-jarigen naar Halt per jaar in De Markiezaten

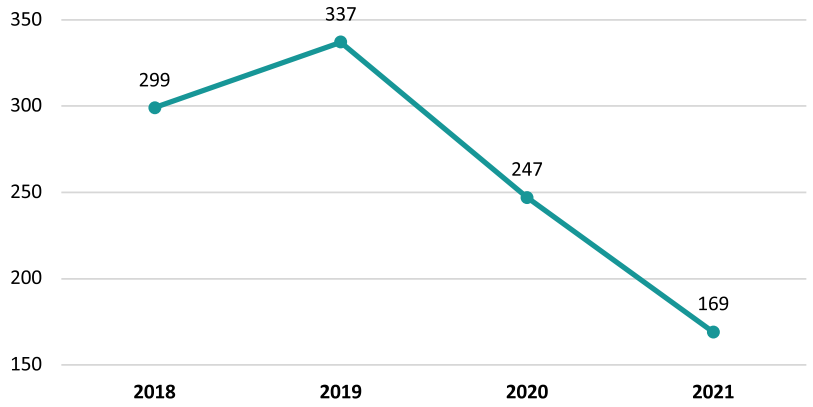

Aantal verwijzingen van 12- t/m 17-jarigen naar Halt per jaar in De Markiezaten

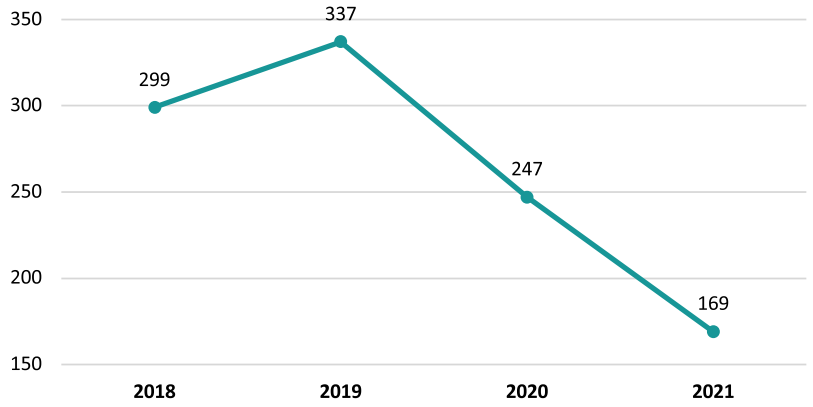

Aantal 12- tot 25-jarige verdachten per jaar in De Markiezaten

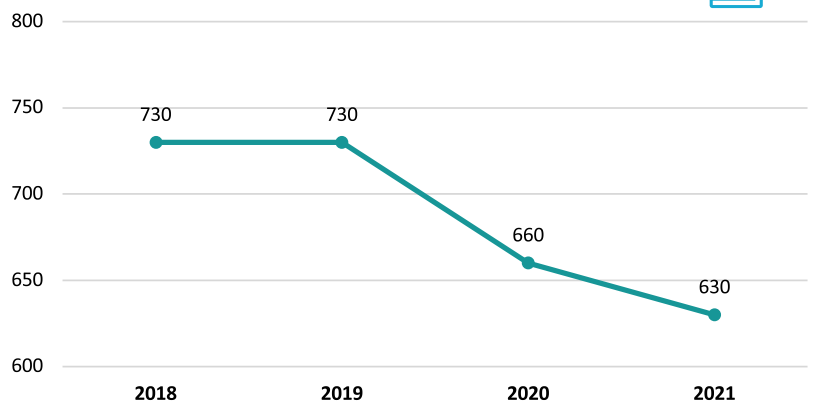

Aantal voorlichtingen door Halt in De Markiezaten per jaar naar thema

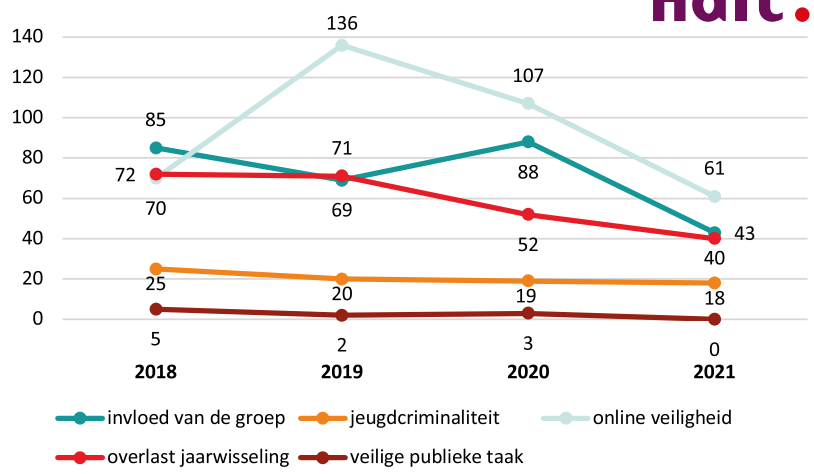

Index 2021 (2018 = 100) voor verschillende veiligheidsindicatoren voor De Markiezaten en de Regionale eenheid. Hoger dan 100 betekent een toename in 2021 ten opzichte van 2018 en lager dan 100 een afname.

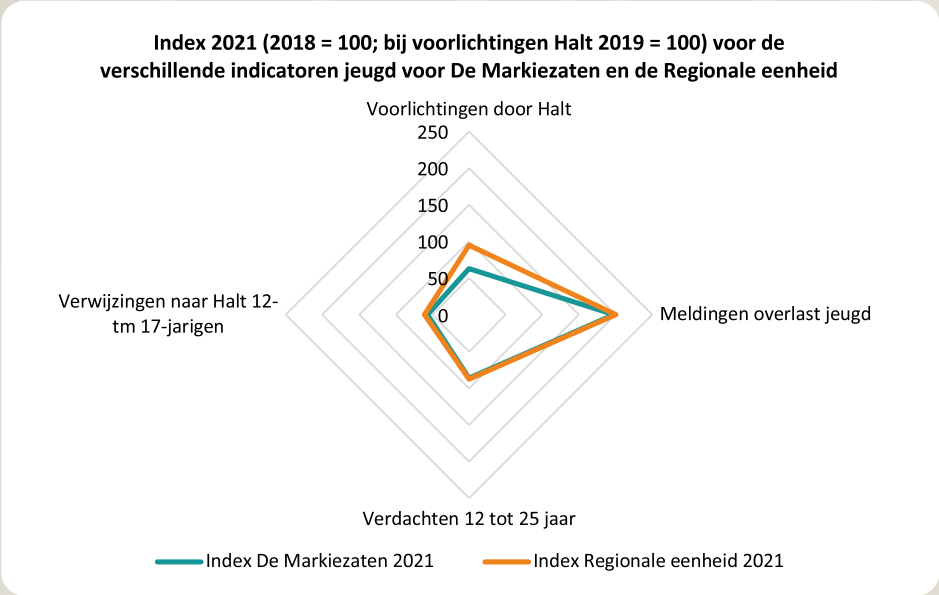

Waarom is het belangrijk?

- De jeugd komt op steeds jongere leeftijd in aanraking met criminaliteit doordat oudere jeugd of familie deze jongeren beïnvloedt. Verveling en groepsdruk zorgen voor een versterkend negatief effect.
- De thuissituatie is vaak bepalend voor het toekomstperspectief van jongeren. Een opeenstapeling van problemen achter de voordeur maakt dat het gezinsleven complexer wordt en tot uitzichtloze situaties leidt.
- Ouders maken soms een terugtrekkende beweging, doen minder aan normstelling en leggen de verantwoordelijkheid voor opvoeding steeds meer bij de scholen of overheid.
- Verkeerde (criminele) rolmodellen zijn toegankelijker via social media, waarbij status een grote rol speelt.
- Er valt een gat in de zorg nadat jongeren 18 jaar worden, waardoor ze buiten beeld raken en gevoeliger zijn voor slechte invloeden.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat jongeren niet in de (georganiseerde) criminaliteit terecht komen en een reëel perspectief hebben voor de toekomst.
- We willen nog beter inzicht in de aard, omvang en ernst van jeugdoverlast en -criminaliteit in De Markiezaten, om op basis van die kennis een (nog) gerichte(re) aanpak te kunnen doen zodat overlast of onveiligheid afneemt.
- We willen elke jongere in de gemeente kennen en op tijd de juiste hulp of coaching bieden waar zorgtrajecten niet aan de orde zijn. Extra aandacht is nodig voor basisschoolleerlingen (groep 7/8) omdat deze leeftijd cruciaal is voor de richting waarop hun verdere leven gaat.

Wat gaan we doen?

- We investeren, met jongerenwerk/straathoekwerk, in de jeugd, met een focus op basisschoolleerlingen uit groep 7/8 inclusief voorlichtingen ten aanzien van drugs/vuurwerk/criminaliteit etc. Waar nodig is er laagdrempelig coaching of begeleiding beschikbaar voor een goed toekomstperspectief.
- We brengen, binnen de wettelijke mogelijkheden, interne en externe informatie bij elkaar om op die wijze onze (gezamenlijke) informatiepositie te verbeteren om op basis van die kennis een (nog) gerichte(re) aanpak (zowel preventief als repressief) op jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit te kunnen doen.
- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten, school, politie, jeugdzorg, reclassering en OM. Hierbij benut iedere partner zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casuïstiek met betrekking tot jeugdoverlast en-criminaliteit aan te pakken en/of jongeren en hun ouders zorg en passende ondersteuning te bieden om te voorkomen dat zij afglijden in de criminaliteit.
- We trainen professionals gericht op de preventie en aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit en het hebben van één gezamenlijke doelstelling. Concurrentie tussen de organisaties wordt hierdoor naar de achtergrond verdreven.

4.2 Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Geweld in afhankelijkheidsrelaties is breed gedefinieerd: het gaat om verschillende vormen van geweld waarbij het slachtoffer – om welke reden dan ook – afhankelijk is van de geweldpleger en over onvoldoende mogelijkheden beschikt om de ongelijke machtssituatie te doorbreken. Hierbij moet gedacht worden aan (ex) partnergeweld, geweld tegen ouders, kindermishandeling of ouderenmishandeling. Het gaat hierbij om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld.

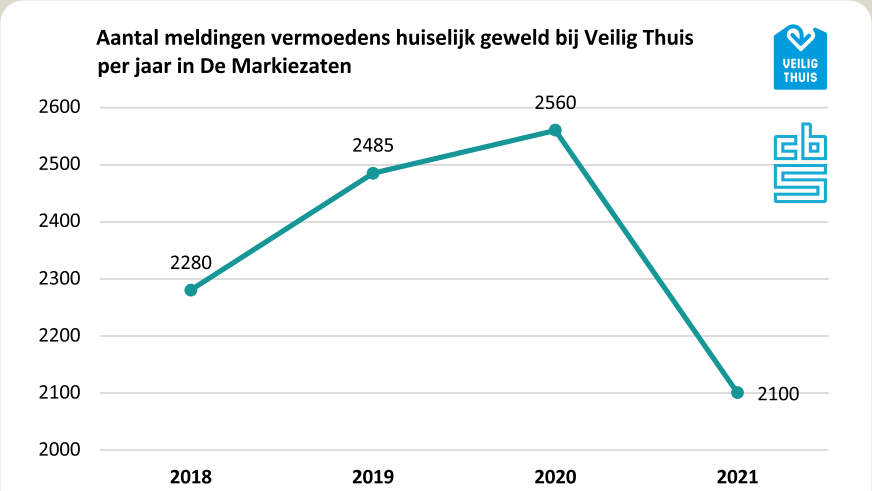

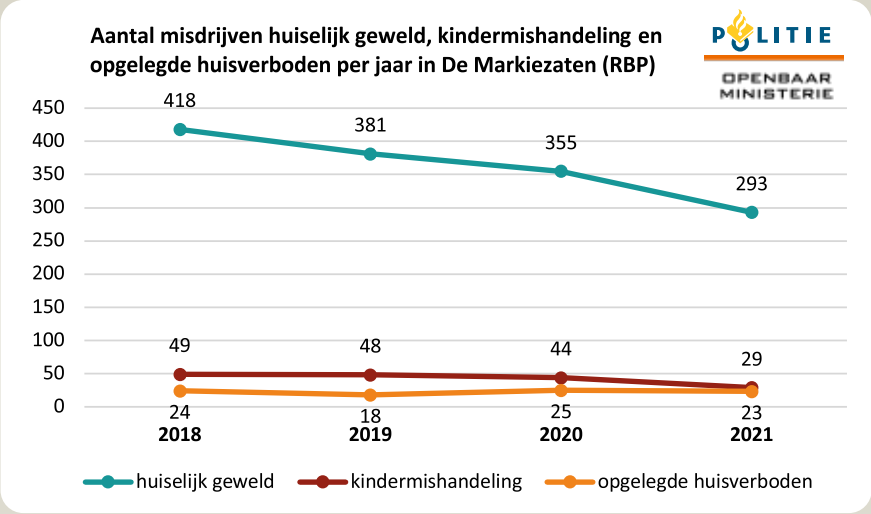

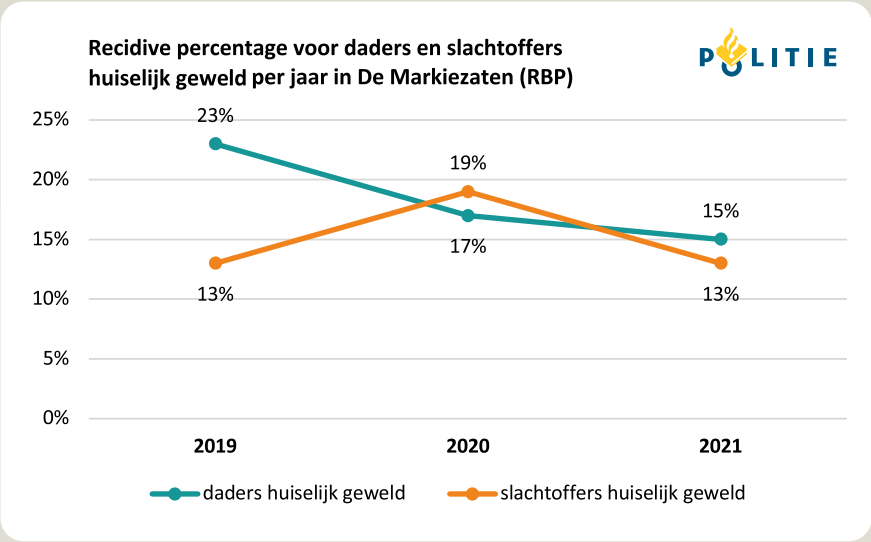

Index 2021 (2018 = 100) voor verschillende veiligheidsindicatoren voor De Markiezaten en de Regionale eenheid. Hoger dan 100 betekent een toename in 2021 ten opzichte van 2018 en lager dan 100 een afname.

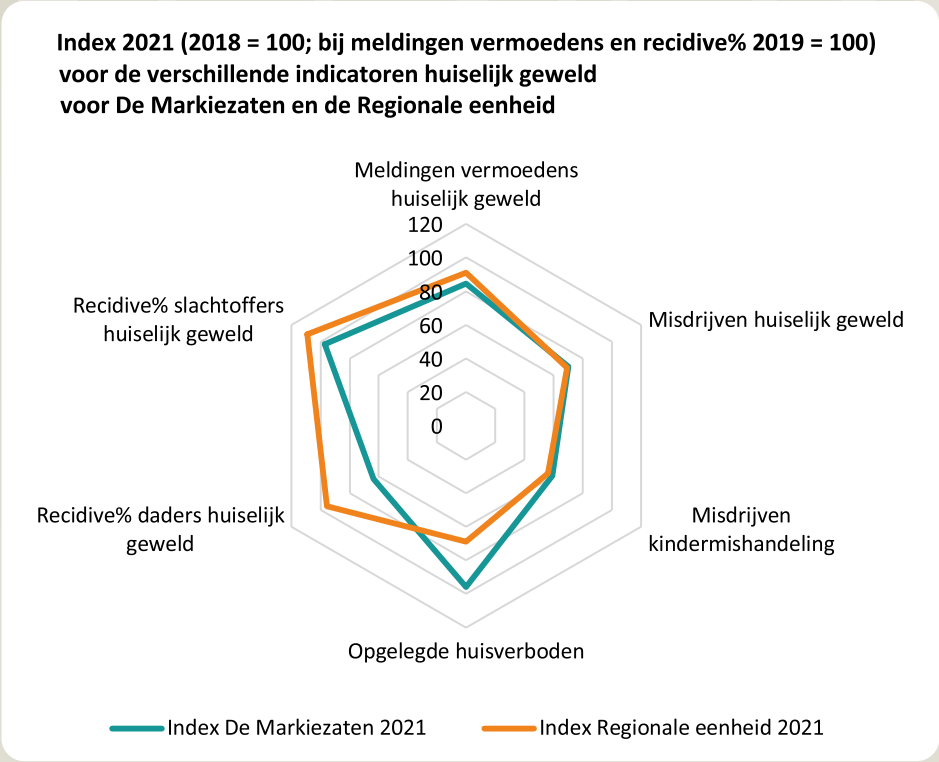

Waarom is het belangrijk?

- Geweld in afhankelijkheidsrelaties gaat zelden tot nooit vanzelf over. Hoe langer het geweld duurt, hoe moeilijker het kan zijn om het te stoppen.
- Bij geweld in afhankelijkheidsrelaties gaat het om strafbare feiten, zoals lichamelijke en seksuele geweldpleging, belaging en bedreiging.
- In slechts een gering aantal gevallen doen slachtoffers aangifte.

Wat willen we bereiken?

- We willen voldoende aandacht voor een snel vervolg na het inzetten van een tijdelijk huisverbod en herhaling zoveel mogelijk voorkomen.
- We willen ervaringsdeskundigen meer inzetten om de aanpak van geweld effectiever te laten verlopen.
- We willen, bij hulp- of zorgverleners, kortere wachtlijsten voor jeugd en volwassenen. Dit om tijdig en adequate hulp te bieden en de druk op de veiligheidsketen te verminderen.

Wat gaan we doen?

- We brengen, binnen de wettelijke mogelijkheden, interne en externe informatie bij elkaar om op die wijze onze (gezamenlijke) informatiepositie te verbeteren om op basis van die kennis een (nog) gerichte(re) aanpak (zowel preventief als repressief) te kunnen doen.
- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten, Veilig Thuis, school, politie, jeugdzorg en OM. Hierbij benut iedere partner zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casuïstiek aan te pakken en juiste zorg en passende ondersteuning te bieden.
- We trainen professionals gericht op de vroegtijdige signalering van geweld in afhankelijkheidsrelaties, door hen te voorzien van actuele kennis en kunde hierover.

4.3 Onbegrepen gedrag en zorgmijders

De meeste mensen met onbegrepen (verward) gedrag zijn niet gevaarlijk en veroorzaken geen overlast. Verward gedrag en verwarde personen zijn termen die de laatste paar jaar zeer regelmatig in berichtgeving te vinden zijn. Vaak is dit naar aanleiding van meldingen over overlast of (gewelds)incidenten. Onbegrepen gedrag heeft vele verschijningsvormen, oorzaken en achtergronden. Vaak is er sprake van meerdere en complexe problemen in verschillende leefgebieden tegelijk. Het gaat om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen of verloren hebben, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. De redenen dat dit gebeurt, kunnen heel divers zijn. Het kan zijn dat iemand kampt met verschillende aandoeningen of beperkingen, zoals psychische problemen, een licht verstandelijke beperking, dementie of verslaving. Maar ook mensen met levensproblemen die iemand boven het hoofd dreigen te groeien kunnen verward gedrag vertonen. Denk dan aan ernstige schulden, dakloos zijn of verlies van dierbaren. Vaak gaat het om een combinatie van levensproblemen en een aandoening of beperking.

Een persoon die zelf niet om hulp vraagt of hulp niet wil of kan accepteren, wordt zorgmijder genoemd. Meestal hebben deze personen problemen op meerdere leefgebieden, die ze zelf moeilijk kunnen oplossen. Vaak zijn de problemen van psychische aard en dat in combinatie met het gebruik van verslavende middelen.

Soort verslaving (hoofddiagnose) waarvoor cliënten uit het district De Markiezaten behandeld zijn in 2018

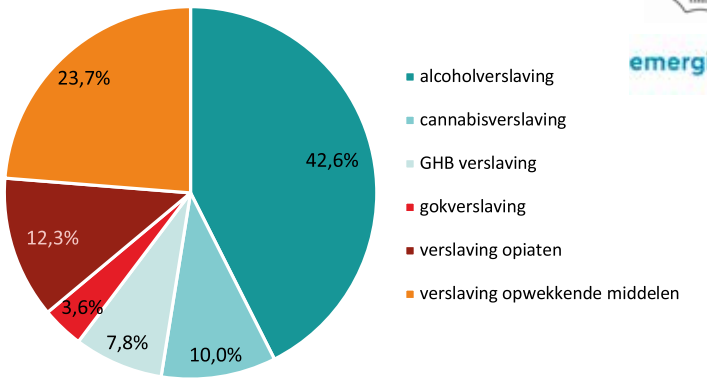

Soort verslaving (hoofddiagnose) waarvoor cliënten uit het district De Markiezaten behandeld zijn in 2021

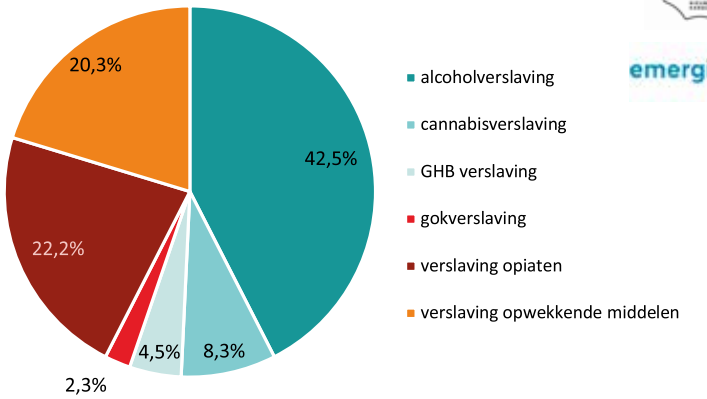

Aantal incidenten overlast verward persoon per jaar in De Markiezaten

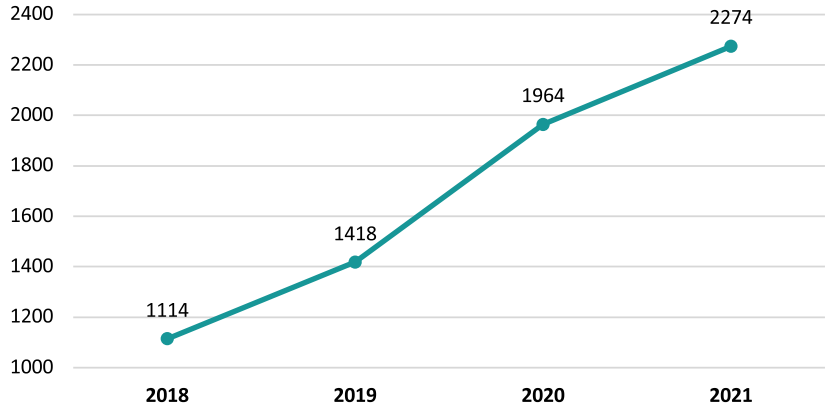

Recidive percentage bij mensen met verward gedrag per jaar in De Markiezaten (RBP)

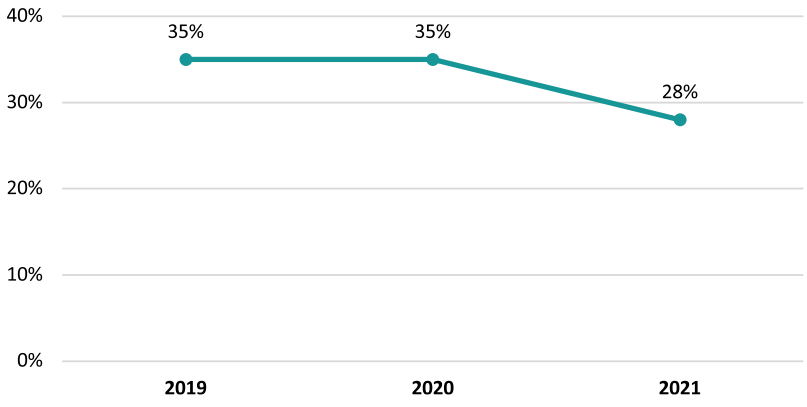

Waarom is het belangrijk?

- Het aantal (politie)registraties met mensen met onbegrepen gedrag kent een stijgende lijn.
- De impact van een persoon met onbegrepen gedrag op de directe (woon)omgeving kan heel groot zijn en langdurig.
- De voorzieningen in het district voor dagbesteding, (dag)opvang en verblijf zitten aan hun grenzen of de criteria zijn zodanig zwaar dat minder mensen in aanmerking komen voor opvang en verblijf.
- Door onder andere de extramuralisering van de zorg is het aantal mensen in onze wijken met onbegrepen gedrag relatief groter geworden.
- De inzet van politie bij incidenten met zorgmijders en personen met onbegrepen gedrag is meer gericht op overdracht richting zorgpartijen en minder op het bieden van noodzakelijke (politionele) hulp.

Wat willen we bereiken?

- We willen een passend ondersteuningsaanbod en daarbij behorende woonvoorzieningen realiseren voor de doelgroep van mensen met onbegrepen gedrag en zorgmijders om direct de juiste hulp te kunnen bieden.
- We willen, bij hulp- of zorgverleners, kortere wachtlijsten voor jeugd en volwassenen. Dit om tijdig en adequate hulp te bieden aan de betreffende persoon maar ook om langdurige druk of overlast in de buurt te voorkomen.
- We willen een innovatieve lerende omgeving en verbetercyclus in het district versterken ten behoeve van een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
- We willen dat inwoners minder overlast of onveiligheid ervaren door de aanwezigheid van personen met onbegrepen gedrag of zorgmijders.

Wat gaan we doen?

- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten, Veilig Thuis, GGZ, politie en OM. Hierbij benut iedere partij zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casuïstiek aan te pakken en adequate zorg en passende ondersteuning aan kwetsbare inwoners (persoon met onbegrepen gedrag en/of zorgmijder) te bieden.
- We bieden sneller de juiste hulp die nodig is door bijvoorbeeld de inzet van een wijk-GGZ/GGD'er om op die manier langdurige situaties te vermijden en de druk op de veiligheidspartners te verminderen.
- We realiseren tijdelijke – voor een aantal weken - (opvang)plaatsen als goede opmaat naar de juiste hulpverlening. Hierdoor komen minder mensen ongewenst op straat en kan de politie effectiever optreden in plaats van veelvuldiger.
- We bieden handelingsperspectieven aan de directe omgeving van mensen met onbegrepen gedrag, met extra aandacht voor de buurt/buren. Het Meldpunt Crisiszorg West-Brabant kan hierin een bekender begrip worden.

5. Veilige buurt

Onze inwoners moeten zich zo goed mogelijk voelen in hun buurt; hun alledaagse woon- en leefomgeving. Dat willen zeggen: onbedreigd, niet geïntimideerd en niet gehinderd door overlast van de omgeving: veilig dus! Verschijnselen die daar haaks op staan worden aangepakt. Dit is ook een thema waaronder verscheidene maatschappelijke onderwerpen vallen, zoals maatschappelijke onrust, high impact crimes, (woon)overlast.

De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. De schaalscore voor het district De Markiezaten ligt op een 6,4, dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde (bron: VM2021).

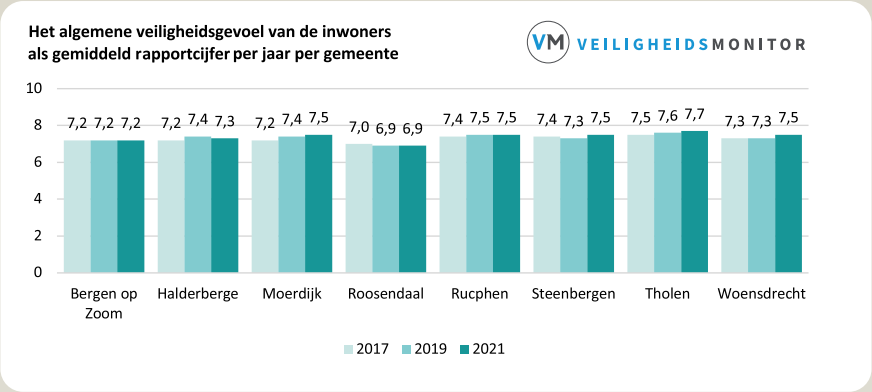

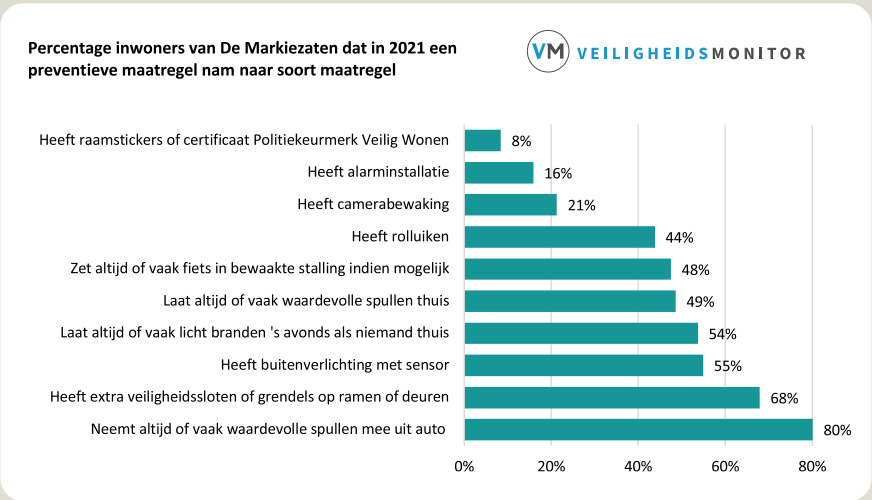

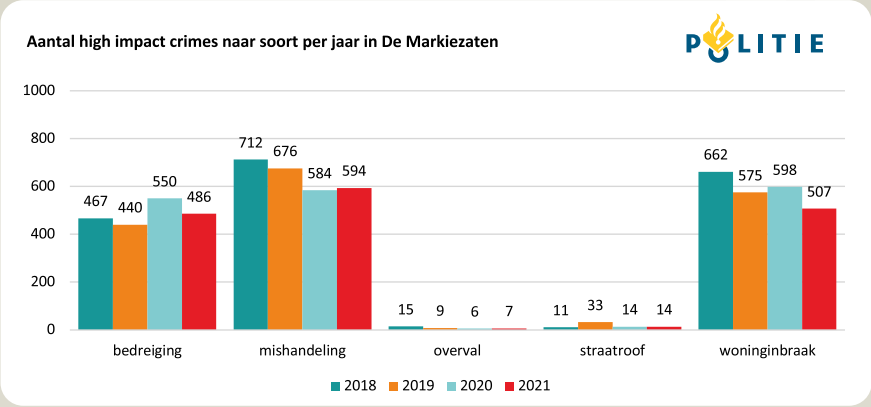

Index 2021 (2018 = 100) voor verschillende veiligheidsindicatoren voor De Markiezaten en de Regionale eenheid. Hoger dan 100 betekent een toename in 2021 ten opzichte van 2018 en lager dan 100 een afname.

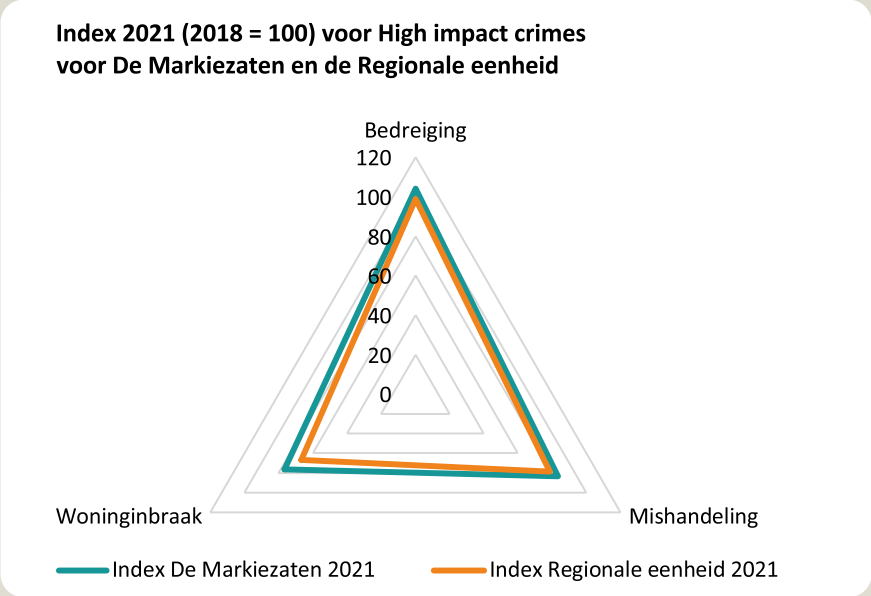

5.1 Maatschappelijke onrust

Maatschappelijke onrust is te omschrijven als (zichtbare) collectieve gedragingen in situaties die voortkomen uit maatschappelijk ongenoegen. Maatschappelijk ongenoegen is een gevoel van angst, onzekerheid, onvrede of miskenning ten gevolge van ongrijpbare fenomenen, zoals onder andere globalisering, klimaatverandering, migratie en ongelijkheid.

Waarom is het belangrijk?

- Gevoelens van onbehagen kunnen omslaan in maatschappelijke onrust, waarbij gemeenschappelijke normen worden overschreden.
- Het is onvoorspelbaar tot welke onveiligheidssituaties uitingen van maatschappelijke onrust leiden.
- Het zet de legitimiteit van het openbaar bestuur onder druk. Hetgeen kan resulteren in een minder effectief en efficiënt openbaar bestuur omdat mensen beleid/maatregelen minder opvolgen.

Wat willen we bereiken?

- We willen een adequate informatiepositie om maatschappelijke onrust inzichtelijk te maken. We zijn alert op signalen vanuit de samenleving (fysiek in de wijk, op scholen en online) om de omslag van onbehagen naar onrust te herkennen.
- We willen een veilige omgeving bieden voor mensen die op een gepaste wijze hun maatschappelijke ongenoegen willen uiten. We willen voorkomen dat een en ander omslaat in onveilige situaties, zoals rellen.
- We willen een adequate informatiepositie over personen (groeperingen) die vaker betrokken zijn bij verstoringen van de openbare orde.
- We willen dat mensen zich gehoord voelen door met hen in verbinding te blijven om maatschappelijke onrust te voorkomen. We zitten in de haarvaten van de wijken en komen achter de voordeur.

Wat gaan we doen?

- We zetten, wanneer openbare ordeverstoringen (dreigen te) ontstaan, afgestemd binnen de lokale driehoek, interventies in om (verdere) onrust te voorkomen en de ordeverstoring te beëindigen.
- We brengen interne en externe informatie, binnen de wettelijke mogelijkheden, bij elkaar om op die wijze onze (gezamenlijke) informatiepositie te verbeteren om op basis van die kennis een (nog) gerichte(re) aanpak (zowel preventief als repressief) te kunnen doen.

5.2 Radicalisering en polarisatie

Radicalisering is het proces waarbij een persoon in toenemende mate opvattingen ontwikkelt die op gespannen voet staan met, of zelfs haaks staan op, de democratische rechtsorde. Een persoon of groep is daarbij steeds meer bereid om hier in de praktijk consequenties aan te verbinden, zowel in handelen als in mondelinge of schriftelijke uitingen.
In het geval van polarisatie is er sprake van steeds meer wij-zij-denken tussen groepen in de samenleving. Groepen kunnen daardoor meer tegenover elkaar komen te staan, waardoor onderlinge spanningen kunnen oplopen. Dit is dus een groepsproces, waar radicalisering vaak een individueel proces is. Polarisatie leidt zeker niet altijd tot radicalisering, maar is vaak wel onderdeel van de voedingsbodem voor radicalisering.

Waarom is het belangrijk?

- Het ontstaan van een steeds grotere groep van complotdenkers, rechtsextremisten, linksextremisten, milieuactivisten.
- Het ontstaan van een steeds grotere groep met een sterk anti overheidssentiment.
- Niet op tijd gehoord voelen van mensen waardoor grotere problemen ontstaan.
- Toenemende radicalisering en polarisatie brengen aanzienlijke risico's voor aantasting van de openbare orde en veiligheid met zich mee.

Wat willen we bereiken?

- We willen geen onveilige situaties als gevolg van radicalisering of polarisatie.
- We willen een goede informatiepositie over personen (groeperingen) die betrokken zijn (geweest) bij polarisatie of radicalisering.
- We willen, binnen het district, kennis borgen op het gebied van radicalisering, extremisme en polarisatie en met name de nieuwe (groepen) complotdenkers.
- We willen, binnen het district, een breed netwerk van professionals dat signalen herkent, handelingsperspectieven heeft hoe er mee om te gaan en weet waar te melden.

Wat gaan we doen?

- We pakken casuïstiek integraal aan met partners als Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten, politie (CTER) en OM. Iedere partner benut zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casussen van radicalisering of polarisatie aan te pakken.
- We versterken onze informatiepositie door, binnen de wettelijke mogelijkheden, interne en externe informatie bij elkaar te brengen.
- We bieden, samen met de ketenpartners, adequate zorg en passende ondersteuning.
- We trainen de professionals gericht op de preventie en aanpak van radicalisering en extremisme, door hen te voorzien van actuele kennis en kunde hierover.

6. Risico's en omgeving

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving is een leidend beginsel binnen de Omgevingswet. Die wet ziet veiligheid en gezondheid als het fundament van de fysieke leefomgeving. Het gaat over de vraag hoe we de beperkte ruimte veilig kunnen benutten en de risico's die inwoners lopen door allerlei activiteiten in hun omgeving zoveel mogelijk kunnen beperken.

Risico's horen erbij. Iedereen loopt risico's (thuis, op straat, op het werk, in de vrije tijd). Sommige risico's worden uit vrije wil en bewust aangegaan. Op risico's die van buitenaf (extern) bedreigend zijn, bestaat minder invloed: denk aan incidenten met gevaarlijke stoffen of aan overstromingen. Dan moeten inwoners erop kunnen vertrouwen dat de overheid maatregelen treft of heeft getroffen om deze incidenten te voorkomen of de gevolgen te beperken en/of te bestrijden. We benadrukken dat er niet één passend antwoord is op de vraag hoe een veilige leefomgeving wordt geborgd. Ieder gebied heeft namelijk karakteristieken en kent andere risico's.

Het district De Markiezaten is een veelzijdige regio met ruim 209.000 inwoners (in steden, kernen en dorpen), mooie natuur, een agrarisch buitengebied, veel evenementen en een groeiende economie. De woningvoorraad is ruim 138.000 (waarvan 64,5 % koopwoningen). In termen van veiligheid, risico's en veiligheidszorg is dit een bijzonder gebied te noemen. Dat komt door de aanwezigheid van onder andere:

- Havens: Moerdijk (de vierde zeehaven van Nederland), binnenhaven van Bergen op Zoom, Dintelmond;
- Luchthavens: Breda International Airport en vliegbasis Woensdrecht;
- Industrieterreinen: zoals AFC Nieuw Prinsenland, Borchwerf, De Kooi, Dintelmond, Majoppeveld, Moerdijk, Noordland en Theodorushaven;
- Spoorwegen: trajecten Vlissingen – Roosendaal, Antwerpen – Roosendaal, Roosendaal – Rotterdam, Roosendaal – Breda;
- Snelwegen: A4, A16, A17, A29, A58, A59;
- Vaarwegen (incl. sluizencomplexen): Hollands Diep, Mark/Dintel, Schelde-Rijnverbinding, Volkerak, Krammersluizen en Westerschelde;
- Ondergrondse buisleidingen;
- Bovengrondse hoogspanningstracés;
- Aanwezigheid van een groot aantal bedrijven die activiteiten uitvoeren waarbij relatief grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen zijn betrokken;
- Grensoverschrijdende effecten/risico's vanuit België (zoals kerncentrale Doel, zware industrie e.d.).

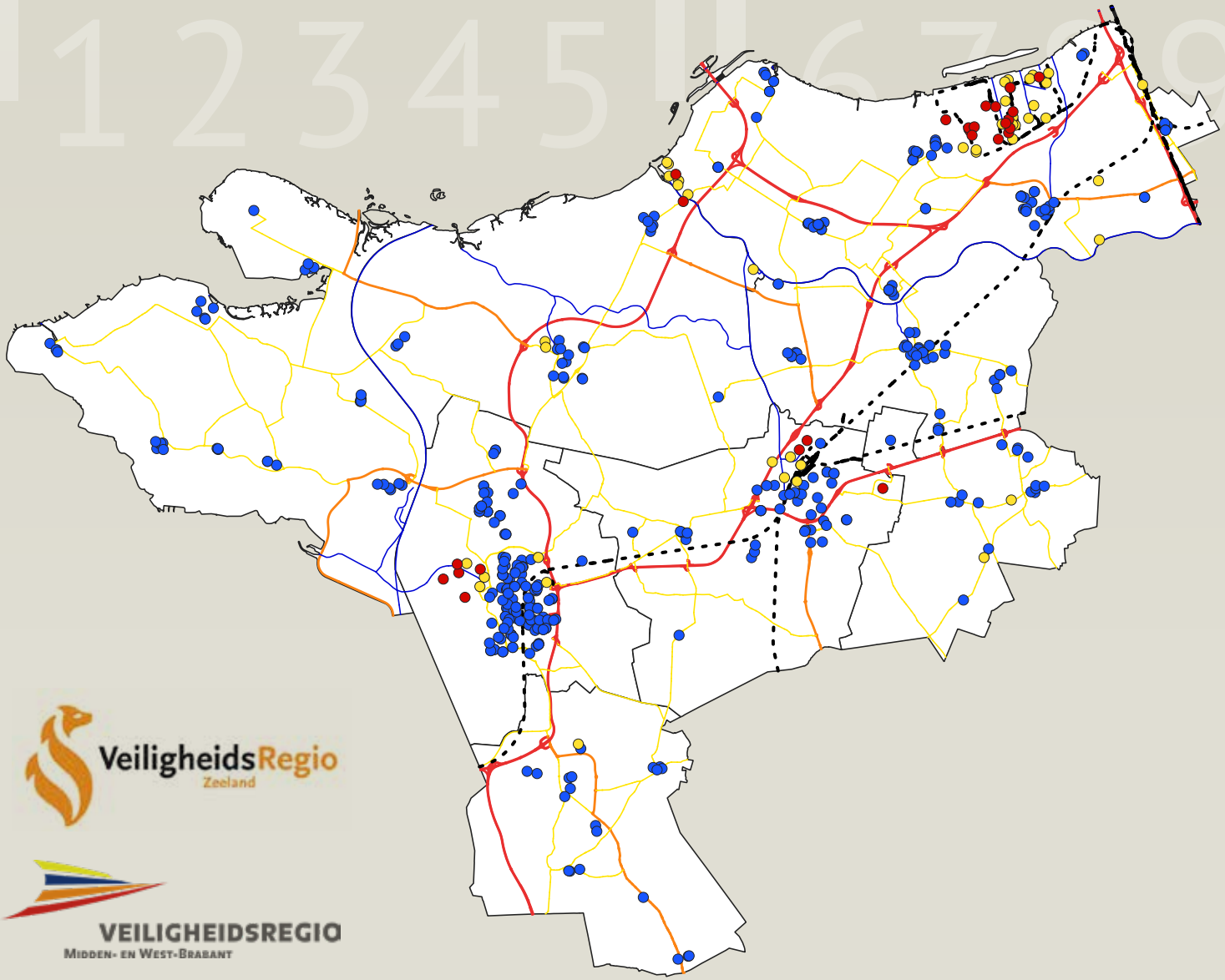

Legenda

- BRZO
- Risicorelevante Bedrijven
- Kwetsbare objecten
- Waterwegen
- Spoorwegen

Wegen

- autosnelweg
- hoofdweg
- regionale weg
- Gemeentegrenzen

VeiligheidsRegio Zeeland

VEILIGHEIDSREGIO Midden- en West-Brabant

6.1 Veiligheidsrisico's

De gezondheid en veiligheid van mens en natuur staan centraal. Een omgeving die uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen negatieve invloeden, zoals veiligheidsrisico's. Het draait in beginsel om de bescherming tegen leed door ongevallen of incidenten van een niet-menselijke oorsprong.

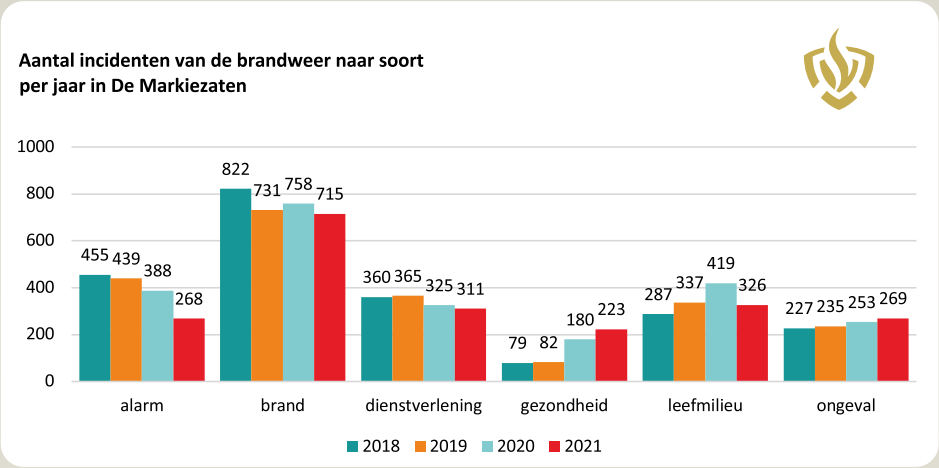

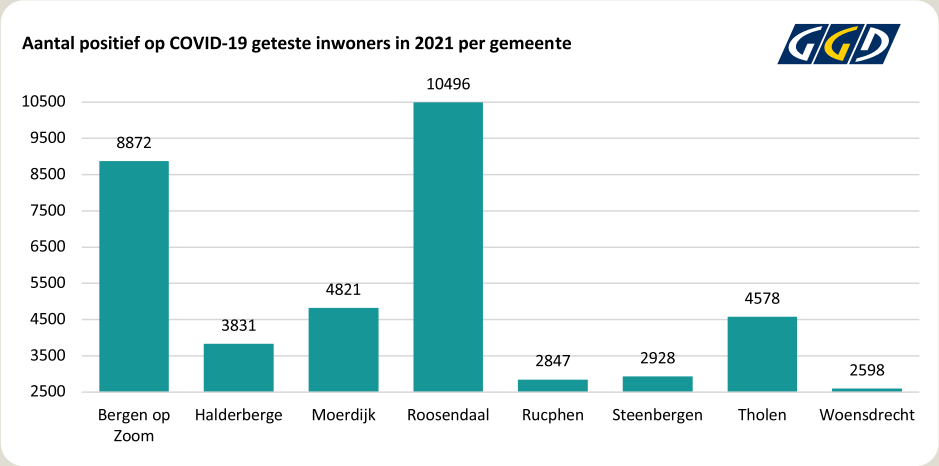

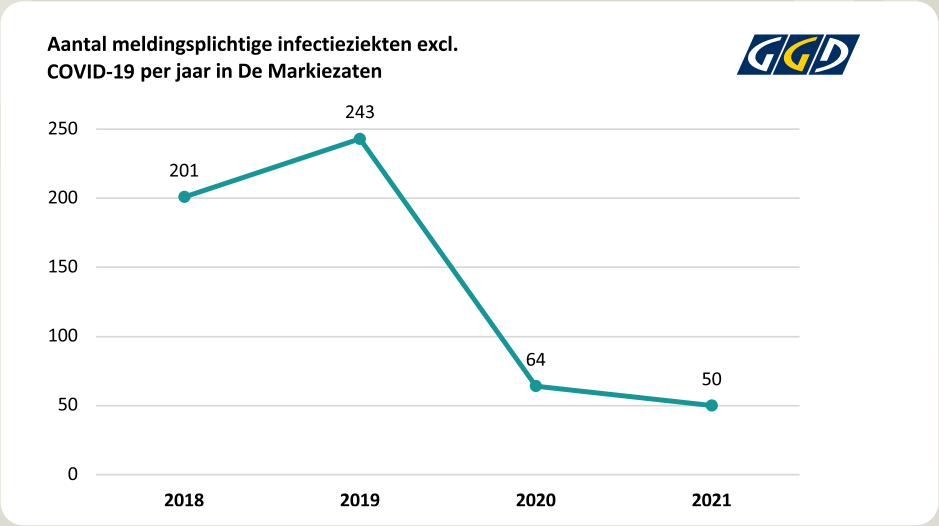

Waarom is het belangrijk?

- Het district heeft een aanzienlijk risicoprofiel door onder andere vervoer van gevaarlijke stoffen via de diverse rijks-, water- en spoorwegen, de aanwezigheid van (petro)chemische bedrijven en de nabijheid van kerncentrales. Dat vraagt blijvend aandacht.
- Veel incidenten ontstaan door menselijk handelen of nalaten.
- De energietransitie, klimaatverandering (extreem weer), verdicht wonen, circulaire economie en cyberincidenten (ontregeling van systemen) brengen veiligheidsrisico's met zich mee. De veiligheidsrisico's voor de fysieke leefomgeving zijn daarmee niet per definitie groter, maar wel anders.
- Invoering van de Omgevingswet.

Wat willen we bereiken?

- We willen inwoners, organisaties en ondernemers beschermen door ze bewust te maken van kwetsbaarheden en risico's die zich bevinden in de bebouwde en onbebouwde omgeving.
- We willen dat inwoners, organisaties en ondernemers potentiële gevaren

herkennen en zelf passende beschermende maatregelen treffen.
- We willen een verhoogd veiligheidsbewustzijn dat moet leiden tot een hogere zelf- en samenredzaamheid, waardoor inwoners, organisaties, ondernemers en professionals adequaat kunnen handelen bij een crisis.

Wat gaan we doen?

- We zorgen samen met de veiligheidsregio voor een adequaat crisisplan waarin, naast de 'reguliere' crisistypen, de bestrijding van incidenten en crises als gevolg van de nieuwe crisistypen is opgenomen.
- We geven, samen met de veiligheidsregio, adviezen (voorlichting) aan inwoners, organisaties en ondernemers om de bewustwording te vergroten.
- We houden, samen met veiligheidsregio en OMWB/RUD Zeeland, toezicht op risicovolle bedrijven (inrichtingen).

6.2 Evenementen

Een evenement is een georganiseerde activiteit die gedurende een korte periode relatief veel bezoekers trekt. Er is een grote verscheidenheid aan evenementen als gevolg van locatie, omvang, uitstraling, tijdstip, doelgroep e.d. Iemand is verantwoordelijk te houden voor het evenement en is aanspreekbaar voor de overheid.

Waarom is het belangrijk?

- Organisatoren van evenementen zijn zich niet (altijd) bewust van de risico's die hun evenement met zich meebrengt en besteden er daardoor te weinig aandacht aan (zowel in de voorbereiding op als tijdens het evenement).
- Diversiteit aan risico's: op het vlak c.q. als gevolg van gezondheid, mobiliteit, crowdcontrol, weersomstandigheden, paniek, terreur/dreiging, gebruik van (verboden) genotsmiddelen, technisch mankement e.d.
- Incidenten kunnen zich voordoen, (kort) voor, tijdens of (kort) na een evenement. Incidenten kunnen plaatsvinden op het evenemententerrein zelf, maar ook in de omgeving daarvan.

Wat willen we bereiken?

- We willen een goede voorbereiding op evenementen, in lijn met wettelijke regels en beleidslijnen.
- We willen dat organisatoren zich bewust zijn van de diversiteit aan risico's die op een evenement van toepassing kunnen zijn.
- We willen een veilig verloop van evenementen.
- We willen veiligheid, zoals adequate bereikbaarheid door hulpdiensten, voor omwonenden (inwoners, organisaties en ondernemers) waarborgen.
- We willen evenementen die in alle opzichten een succes worden en hierdoor mede bijdragen aan een aantrekkelijk en prettig woon- en leefklimaat. Evenementen dragen bij aan de leefbaarheid en saamhorigheid.

Wat gaan we doen?

- We werken samen met organisatoren en partners aan veilige evenementen. Risico's worden in kaart gebracht, maatregelen om risico's te reduceren worden genomen en organisatoren worden hierin ondersteund.
- We geven, samen met de veiligheidsregio en de politie, adviezen (voorlichting) aan organisaties om de bewustwording te vergroten.
- We besluiten tijdig op aanvragen om een evenementenvergunning waarbij alle belangen zijn meegenomen en gewogen.
- We houden, waar mogelijk samen met de veiligheidsregio en de politie, toezicht op evenementen.

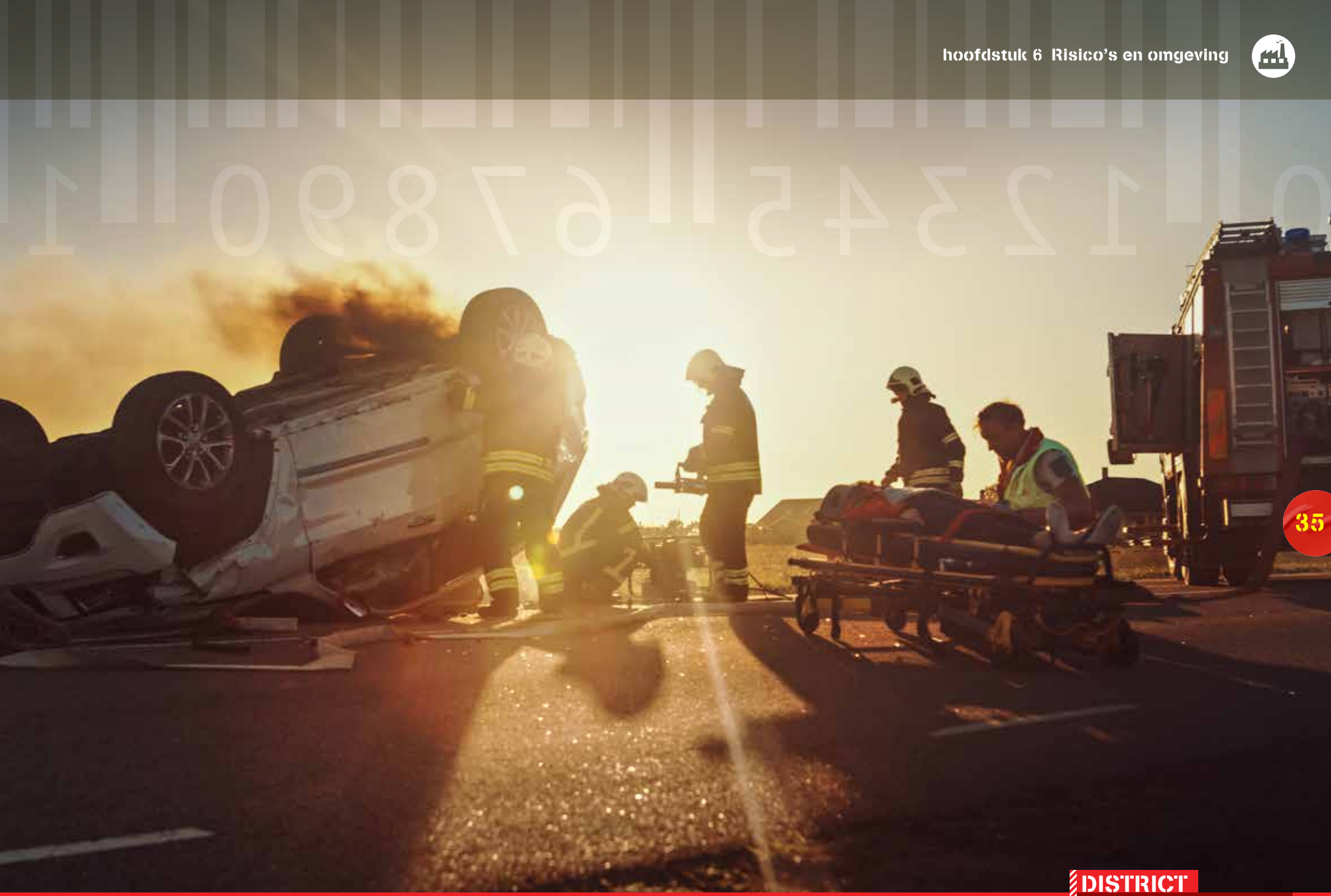

7. Organisatie en samenwerking

De gemeenten coördineren het integraal veiligheidsbeleid en een krachtige bestuurlijke inzet is daarbij van essentieel belang. De gemeenten zijn bij het realiseren van doelen en het verder verbeteren van de veiligheidssituatie afhankelijk van diverse partijen. Het gaat daarbij om de politie, het OM en de veiligheidsregio's, maar ook tal van andere veiligheids- en zorgpartners zoals Veilig Thuis, het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten en de GGZ. Uitgangspunt van de samenwerking is dat de voordelen van samenwerking optimaal worden benut. Veel van de prioriteiten voor de komende jaren zijn districtsbreed geformuleerd. Als een veiligheidsonderwerp lokaal van aard is, ligt het primaat bij de gemeente in kwestie zelf en kunnen de andere gemeenten op verzoek ondersteuning bieden. In meer gevallen wordt er in de uitvoeringsfase nauw samengewerkt en een gezamenlijke aanpak ontwikkeld.

De aanpak, zoals in dit IVP beschreven, heeft de volgende uitgangspunten:
- De gemeenten vervullen een regiefunctie ten aanzien van het veiligheidsbeleid.
- Een integrale aanpak en samenwerking met onze veiligheidspartners, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid en deskundigheid.
- Een weerbaar bestuur, gericht op de veranderende omgeving om ons heen.
- Korte lijnen, professionele relaties en onderling vertrouwen tussen de veiligheidspartners.
- Betrokken inwoners met zo veel mogelijk zelfredzaamheid.

Regierol

De gemeente is regisseur op het gebied van integrale veiligheid. Ten eerste omdat veiligheid een kerntaak is van het openbaar bestuur. Ten tweede omdat de gemeente daarbij een centrale positie inneemt. De burgemeester heeft een sleutelrol vanwege zijn/haar wettelijke taken in het kader van de openbare orde en veiligheid. De regierol van de gemeente houdt in dat de gemeente:
- Signalen oppakt;
- Partners bij elkaar brengt en enthousiasmeer;
- Het proces coördineert;
- Afspraken en activiteiten inventariseert, op elkaar afstemt, monitort en de effecten daarvan evalueert.

Jaarplannen

Het IVP heeft een looptijd van vier jaar (tot en met 2026) en kan op gemeenteniveau worden uitgewerkt in jaarplannen met daarin aandacht voor de couleur locale. In de jaarplannen kunnen door gemeenten specifieke projecten worden opgenomen voor lokale prioriteiten. De activiteiten die vanuit het IVP worden opgenomen in een jaarplan vallen onder de reguliere begroting en budgetten van de betreffende gemeente en/of veiligheids- en zorgpartner. De verscheidenheid aan de onderwerpen en een toename hiervan noodzaakt gemeenten nog intensiever samen te werken en de werklast te delen.

Wijkgericht werken

Het organiseren van gemeentelijke taken op wijk- buurt- of stadsdeelniveau noemen we wijkgericht werken. Binnen het district De Markiezaten zijn een aantal gemeenten die op deze wijze (gaan) werken. Daarbij kijkt de gemeente naar hoe zij de kansen en opgaven in een gebied samen met ketenpartners (zoals de wijkagent en partners uit het zorgdomein) en bewoners kan oppakken. Deze wijkgerichte werkwijzen richten zich met name op het vergroten van de sociale cohesie, het verbeteren van de leefsituatie van bewoners, het vergroten van het gevoel van veiligheid en het bieden van de juiste zorg en hulp.

Driehoeksoverleg

De Politiewet 2012 verplicht de burgemeester en de officier van justitie periodiek overleg te voeren met de politiechef. In dit zogenaamde driehoeksoverleg worden door de burgemeester en de officier van justitie afspraken gemaakt over de inzet van de politie ten behoeve van de handhaving van de openbare orde en de hulpverlening en ten behoeve van de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en de taken ten dienste van justitie. Leidend bij het driehoeksoverleg zijn voor de burgemeester de doelen die de gemeenteraad eens in de vier jaren vaststelt. Het driehoeksoverleg heeft geen eigen bevoegdheden; het is immers een overleg. Bestuurlijke en beleidsmatige afstemming vindt plaats in het Districtsoverleg De Markiezaten (DO). Dit is een periodiek overleg tussen de acht burgemeesters, de officier van justitie en het sectorhoofd van politie. Binnen een basisteam vindt afstemming plaats in de ‘driehoek’ samen met de officier van justitie en de teamchef van politie. Het district De Markiezaten bestaat uit twee basisteams:
1. Basisteam Bergen op Zoom: Bergen op Zoom, Steenbergen, Tholen en Woensdrecht.
2. Basisteam Roosendaal: Halderberge, Moerdijk, Roosendaal en Rucphen.

Boa’s

De boa’s van de acht gemeenten werken, waar nodig en zo veel als mogelijk, samen. Dit uit zich in de feitelijke inzet/ondersteuning op elkaars grondgebied en de gezamenlijke inkoop van diensten (zoals: software t.b.v. registratiesystemen, opleidingen en trainingen, verplichte audits). Per basisteam zijn de werkafspraken met de politie vastgelegd in een handhavingsarrangement.

Veiligheidsregio

Op grond van de Wet veiligheidsregio’s is het verplicht een Gemeenschappelijke Regeling aan te gaan, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: veiligheidsregio. Nederland is verdeeld in 25 veiligheidsregio’s. De gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Steenbergen, Roosendaal, Rucphen en Woensdrecht maken deel uit van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. De gemeente Tholen maakt deel uit van de Veiligheidsregio Zeeland. Iedere veiligheidsregio zet zich in voor de veiligheid van de inwoners en bezoekers van dat gebied. Zo zorgt de veiligheidsregio ervoor dat er een brandweer

is. Ook maakt de veiligheidsregio afspraken over de aanpak van rampen en crises. Een goede samenwerking tussen hulpverleningsdiensten, overheden, bedrijven en inwoners is daarbij belangrijk.

De Wet veiligheidsregio's kent een aantal planfiguren: het regionaal risicoprofiel, het regionaal beleidsplan en het Regionaal Crisisplan. Per gemeente is voor het regionaal risicoprofiel bekeken welke (specifieke) risico's er zijn en is er gekeken naar de kans dat een risico zich voordoet en de impact die het kan hebben. Het risicoprofiel vormt de basis voor het beleidsplan. Het beleidsplan omvat een beschrijving van de operationele prestaties van de veiligheidsregio, een uitwerking van de landelijke doelstellingen ten aanzien van rampenbestrijding en crisisbeheersing, een informatieparagraaf, een oefenbeleidsplan, een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, de opkomsttijden van de brandweer en een beschrijving van de voorzieningen en maatregelen om daaraan te voldoen (Dekkings- en spreidingsplan). Het regionaal crisisplan is het plan voor de algemene aanpak van rampen en crises in de regio. In het crisisplan wordt beschreven hoe de organisatie voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing eruitziet. Ook is vastgelegd hoe de verantwoordelijkheid voor de hulpverleningsprocessen is belegd. Als zich een ramp of crisis voordoet, is het van groot belang dat de crisisbeheersingsorganisatie op adequate wijze start met de uitvoering van haar taken.

Bevolkingszorg

Het Besluit veiligheidsregio's stelt eisen aan de opschaling van de hulpverleningsdiensten: politie, brandweer, geneeskundige hulpverlening en gemeenten. In dat besluit staat dat het college van burgemeester en wethouders een team Bevolkingszorg aanwijst dat tenminste bestaat uit één functionaris die is belast met de leiding van het team, één functionaris die belast is met het informatiemanagement en één functionaris die belast is met de coördinatie van de crisiscommunicatie. De volgende bevolkingszorgtaken worden benoemd:

- Het verzorgen van de crisiscommunicatie;
- Het voorzien in opvang en verzorging van de bevolking;
- Het verzorgen van nazorg voor de bevolking;
- Het registreren van de slachtoffers;
- Het registreren van schadegevallen, en
- Het adviseren van het regionaal operationeel team.

Binnen het district De Markiezaten werken de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen en Woensdrecht intensief samen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding. Hiervoor is in 2017 een samenwerkingsovereenkomst aangegaan door de colleges. Er wordt gezamenlijk invulling gegeven aan de taken voor bevolkingszorg:

- Opleiden, trainen en oefenen;
- De Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz);
- Piket ambtenaar openbare orde en veiligheid (AOV).

De samenwerking op het gebied van crisisbeheersing is geïntensiveerd om aan de basisvereisten van het crisismanagement te voldoen en om ervoor te zorgen dat:

1. Het team bevolkingszorg binnen de crisisorganisatie een kwaliteitsimpuls krijgt;
2. Er, in tijden van crisis, professioneel door vakbekwame medewerkers wordt gehandeld;
3. De samenwerking met de veiligheidsregio wordt geoptimaliseerd;
4. Kosten en tijd worden bespaard;
5. De cruciale sleutelfuncties 24/7 beschikbaar zijn.

De gemeente Tholen werkt voor de taken voor bevolkingszorg regionaal samen met de Veiligheidsregio Zeeland. Bevolkingszorg is opgebouwd uit teams die bemenst worden uit een regionale pool van medewerkers uit de deelnemende gemeenten. De gemeente Tholen heeft sinds 2014 het OvD-Bz en AOV-piket gecombineerd in de vorm van BZCL.

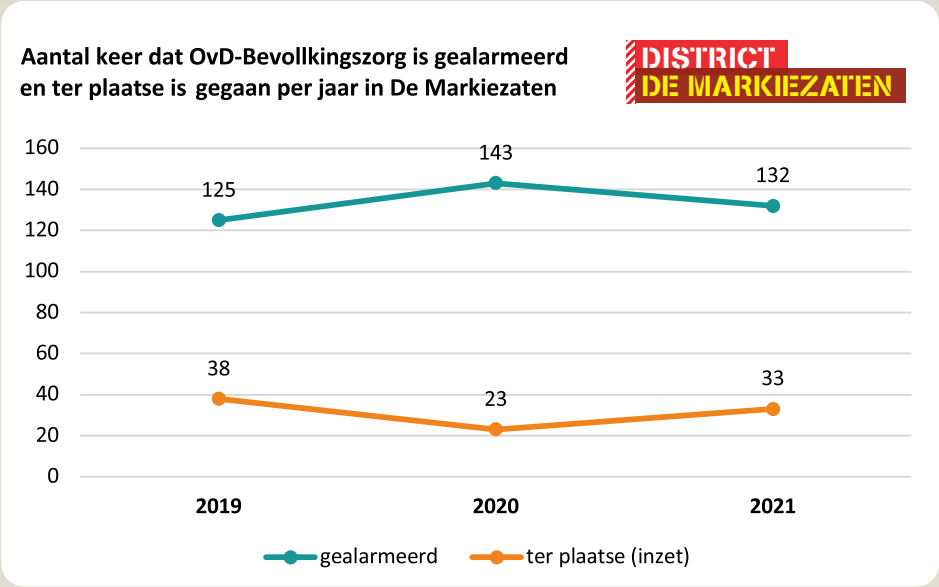

INTEGRAAL-VEILIGHEIDSPLAN 2023-2026

DISTRICT
DE MARKIEZATEN